

Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä

Tilinpäätös 2018

SISÄLLYSLUETTELO

Kuntayhtymän johtajan katsaus	1
Kuntayhtymän hallinto	2
Toiminta-ajatus.....	2
Visio.....	2
Tehtävät.....	2
Jäsenkunnat.....	2
Toimipaikat.....	3
Kuntayhtymän hallinto-organisaatio.....	4
Kuntayhtymän henkilöstö	6
Henkilöstön määrä.....	6
Palvelussuhde.....	8
Ikärakenne ja sukupuolijakauma.....	8
Osaamisen kehittäminen.....	9
Terveysperusteiset poissaolot.....	10
Eläköityminen.....	11
Palkat ja palkkiot.....	12
Työhyvinvointi ja terveys.....	13
Kuntayhtymän toimintaympäristö	15
Toimintaympäristön muutokset.....	15
Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut toiminnan kehittämiseen vaikuttavat tekijät.....	18
Kuntayhtymän toiminta	23
Ammatillinen koulutus.....	23
Työelämä- ja yrityspalvelut.....	27
POKE koulutus Oy.....	27
Aluekehitys ja innovaatiot.....	27
Oppisopimuskoulutus.....	27
Viestintä ja markkinointi.....	28
Kehittäminen ja hankkeet.....	29
Investoinnit.....	34
Kuntayhtymän sisäisen valvonnan järjestäminen	34
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	35
Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	35
Toiminnan rahoitus.....	36
Rahoitusasema ja sen muutokset.....	36
Kokonaistulot ja menot.....	37
Tuloksen käsittely.....	37
Kokonaistalouden tunnusluvut.....	38
Tavoitteiden toteutuminen	39
Asiakaslähtöisyys.....	39
Toimiva työyhteisö ja motivoitunut henkilöstö.....	40
Tuloksellinen toiminta ja talous.....	40
Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	44
Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	44
Investointiosan toteutuminen.....	44
Rahoituslaskelman toteutuminen.....	45
Edustukset 2018	49
Tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja tilinpäätöksen liitetiedot	50
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	57
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	58
Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastajan tasamerkintä	71

Kuntayhtymän johtajan katsaus

Vuosi 2018 oli ensimmäinen uuden ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin ja lainsäädännön vuosi. Rahoituksen perustaksi tuli tavoitteellinen opiskelijavuosi, joka poikkeaa aiemmasta laskentapäivien mukaiseen opiskelijamäärään perustuvasta laskennasta. Uudessa mallissa opiskelijavuosia kerryttävät kaikki tutkinnot ja tutkinnon osat. POKEn tavoitteellinen opiskelijavuosien määrä oli 1592, mikä saavutettiin.

Talousarvioon nähden toimintakate toteutui ennakoitua selvästi huonommin. Tulos oli poistojen jälkeen merkittävästi alijäämäinen. Henkilöstökulut pysyivät hyvin hallinnassa, mutta ostopalvelut sekä aineiden ja tarvikkeiden hankinnat ylittyivät talousarvioon nähden huomattavasti. Toimintakatteen korjaaminen on tulevien vuosien suuri haaste.

Kuluneessa toimintavuodessa erinomaista oli opiskelijakyselyjen mukaan asiakastytyvyyden säilyminen hyvällä tasolla. Myös valmistuneille opiskelijoille suunnatussa tutkimuksessa selvisi, että 71% vastanneista opiskelijoista oli työllistynyt. POKEn digitaaliset oppimisympäristöt palkittiin syyskuussa Atea-konsernin Vuoden 2018 digitaalisimpana tekona.

Yhteistyö Äänekosken kaupungin kanssa eteni Yrityspuiston toiminnan siirtyessä Työelämä- ja yrityspalveluiden tiloihin. POKEn toimipisteen perustamista Laukaaseen valmisteltiin. Kuntayhtymä ja Saarijärven kaupunki tekivät loppuvuodesta Tarvaalan alueen asemakaavan laatimista ja toteuttamista koskevan maankäyttösopimuksen. Alue käsittää 41 ha. Bajokortin asteittainen tarjoaminen opiskelijoille aloitetaan kokeiluna Viitasaaren yksikössä syksystä 2019 alkaen. Opetustarjonta Viitasaarella laajenee myös sosiaali- ja terveysalalle.

Merkittävä päätös opetushenkilöstön kohdalla oli vuosityöaikaan siirtyminen 1.8.2019 alkaen. Henkilöstömäärä väheni edelleen muutamilla, lähinnä eläköitymisten ja määräaikaisten päättymisten johdosta.

Kaikki ammatillisen koulutuksen järjestäjät, myös Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä, ovat historiansa suurimpien muutosten edessä. Rahoitusjärjestelmän ennakkoimattomien muutosten vaikutuksia opetuksen ja ohjauksen laajuuteen pyritään välttämään viimeiseen asti. Ammatillisen koulutuksen uudistuksen toteuttaminen on usean vuoden prosessi. Aikaisintaan vuonna 2022 tiedämme, kuinka hyvin ammatillisen koulutuksen uudistukset onnistuivat. Vuodelle 2019 lähtökohdat ovat kuitenkin valoisammat valtion-osuusrahoituksen kasvaessa 320 000 eurolla vuoteen 2018 verrattuna.

Ammatillisen koulutuksen uudistus on myös mahdollisuus, sillä se tarjoaa uusia näkökulmia uudenlaisen opetuksen järjestämiseen ja oppimisen kulttuurin luomiseen.

Lämmin kiitos koko henkilökunnalle kuluneesta vuodesta.

Jouni Kurkela
Kuntayhtymän johtaja

Kuntayhtymän hallinto

Toiminta-ajatus

Ammattitaidolla hyvinvointia seudun parhaaksi

Visio

Vetovoimainen osaamisen kehittäjä

Tehtävät

Kuntayhtymän perustehtävänä on järjestää lain 531/2017 mukaista ammatillista koulutusta.

Kuntayhtymä järjesti vuonna 2018 seuraavien koulutusalojen ammatillisia perustutkintoja, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja:

- kauppä, hallinto ja oikeustieteet
- luonnontieteet
- tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)
- tekniikan alat
- maa- ja metsätalousalat
- terveys- ja hyvinvointialat
- palvelualat

Järjestämisluvan OKM/44/531/2017, 12.12.2017 mukaisia tutkintoja ja koulutusta järjestettiin myös työvoimakoulutuksena. Laajennetun oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävän puitteissa oppisopimuskoulutuksena voitiin järjestää kaikkia tutkintorakenteeseen kuuluvia tutkintoja.

Tutkintotavoitteisen koulutuksen lisäksi kuntayhtymä järjesti ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta sekä ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta (VALMA). Kuntayhtymä toimi myös kuorma- ja linja-auton kuljettajan perustason ammattipätevyyskoulutusta antavana koulutuskeskuksena.

Jäsenkunnat

Kuntayhtymän toiminta-alue käsittää 13 pohjoisen Keski-Suomen kuntaa.

Jäsenkunnat ovat:

Kannonkoski	Multia
Karstula	Pihtipudas
Kinnula	Saarijärvi
Kivijärvi	Urainen
Konnevesi	Viitasaari
Kyyjärvi	Äänekoski
Laukaa	

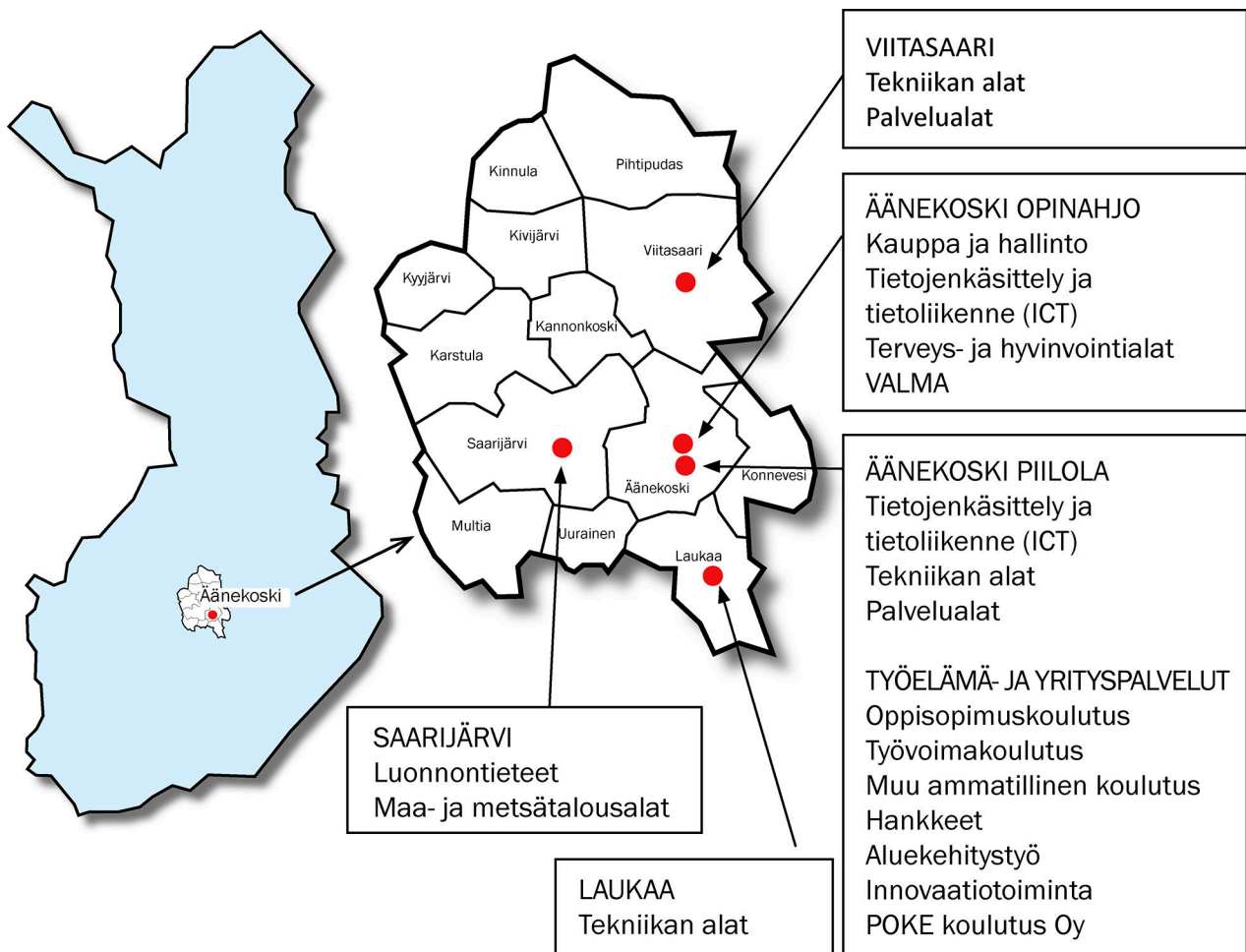
Pohjoinen Keski-Suomi on Keski-Suomen maakunnan sisällä ominaispiirteiltään poikkeava. Se muodostaa maantieteellisesti laajan yhtenäisen alueen. Yhteistä ovat pitkät etäisyydet,

pienet kunnat ja väestökehityksen haasteet. Alue on väestömäärältään vähenevä ja väestörakenteeltaan vanheneva. Elinkeinorakenteelle on ominaista, että Saarijärven - Viitasaaren seutukunnalla maa- ja metsätalouden osuus ja Äänekosken seudulla teollisuuden ja muun jalostuksen osuus työpaikoista on keskimääräistä suurempi.

Alueella oli 76 074 asukasta vuoden 2017 lopussa. Ennakkotiedon mukaan vuoden 2018 lopussa asukkaita oli **75 018**. Tilastokeskuksen vuoden 2015 väestöennusteen mukaan toiminta-alueen väestömäärä on 75 299 vuonna 2022.

Toimipaikat

Tehtäviensä toteuttamiseksi kuntayhtymä ylläpitää Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto (POKE). Sen toimipaikat sijaitsevat Laukaassa, Saarijärvellä, Viitasaarella ja Äänekoskella.

Kuntayhtymän hallinto-organisaatio

Valtuusto

Ylintä päätösvaltaa kuntayhtymässä käyttää valtuusto.

Valtuuston puheenjohtajana toimi Marko Tuhkanen Äänekoskelta, I varapuheenjohtajana Aino-Kaisa Blå Konnevedeltä ja II varapuheenjohtajana Seppo Ijäs Viitasaarelta. Valtuuston sihteerinä toimi talousjohtaja Kari-Pekka Pakkala.

Valtuuston jäsenet:

KUNTA	JÄSEN	VARAJÄSEN
Kannonkoski	Jukka Kainulainen	Irene Poikonen
Karstula	Heli Alapiha	Juha Manni
	Sirpa Humppi	Elina Jäntti
Kinnula	Anitta Hakkarainen	Leo Urpilainen
Kivijärvi	Riitta Sarén	Heikki Näsi
Konnevesi	Aino-Kaisa Blå	Antti Waris
Kyyjärvi	Jaana Honkanen	Antti Tuukkanen
Laukaa	Minna Kuutti	Pasi Puupponen
	Tiia Lehtonen	Raimo Kuula
	Kirsi Nieminen	Petteri Savolainen
	Verna Puttonen	Tapio Valkonen
Multia	Seppo Sipilä	Anu Salo
Pihtipudas	Sirpa Närhi	Pekka Sutinen
	Kari Parkkonen	Kirsi Vouti
Saarijärvi	Heli Ihanainen	Pekka Juntunen
	Arja Koskenlahti	Pirjo Leppämäki
	Pekka Mäenpää	Anne Blomberg
Uurainen	Jari Muhonen	Jaana Hirsjärvi
Viitasaari	Hannu Glad	Riitta Kempainen
	Seppo Ijäs	Ilpo Manninen
Äänekoski	Irene Aaltonen	Riku Tulla
	Pilvi Honka	Kimmo Tuikka
	Antti Kyröläinen	Merja Pekkala
	11.11.2018 saakka	
	Erkki Pönkänen	
	12.11.2018 alkaen	
	Marko Tuhkanen	Mari Paananen

Tarkastuslautakunta

Kuntayhtymän hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä vastaa tarkastuslautakunta. Se myös arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimi Heli Ihanainen Saarijärveltä ja varapuheenjohtajana Sirpa Närhi Pihtiputaalta. Vastuullisena tilintarkastajana toimi BDO Auditor Oy:stä JHT, HT Jukka Vuorio 4.10.2018 saakka ja 5.10.2018 alkaen JHT, HT Lilja Koskelo.

Tarkastuslautakunnan jäsenet:

JÄSEN

Heli Ihanainen
Marko Nykänen
Sirpa Närhi

VARAJÄSEN

Seppo Ruotsalainen
Elina Mäkinen
Olavi Hakkarainen

Hallitus

Kuntayhtymän toimintaa, hallintoa ja taloutta johtaa hallitus.

Hallituksen puheenjohtajana toimi Johannes Leppänen Kannonkoskelta ja varapuheenjohtajana Olli Jämsén Äänekoskelta. Esittelijöinä olivat kuntayhtymän johtaja Jouni Kurkela ja talousjohtaja Kari-Pekka Pakkala. Sihteerinä toimi kuntayhtymän johtaja.

Hallituksen jäsenet:

Juhani Halonen, Viitasaari
Olli Jämsén, Äänekoski
Jussi Kananen, Viitasaari
Johannes Leppänen, Kannonkoski
Anna Nieminen, Karstula
Antti Puupponen, Laukaa
Sinikka Rautiainen, Äänekoski
Kirsi Siekkinen, Saarijärvi
Marjatta Suomäki, Saarijärvi

Mari Paananen, Äänekoski
Petri Piispanen, Karstula
Merja Pekkala, Äänekoski
Taina Kangasluoma, Pihtipudas
Juha Pekka Hytönen, Konnevesi
Erkki Leppänen, Kivijärvi
Ilkka Kovanen, Äänekoski
Terttu Paananen, Pihtipudas
Jari Niskanen, Karstula

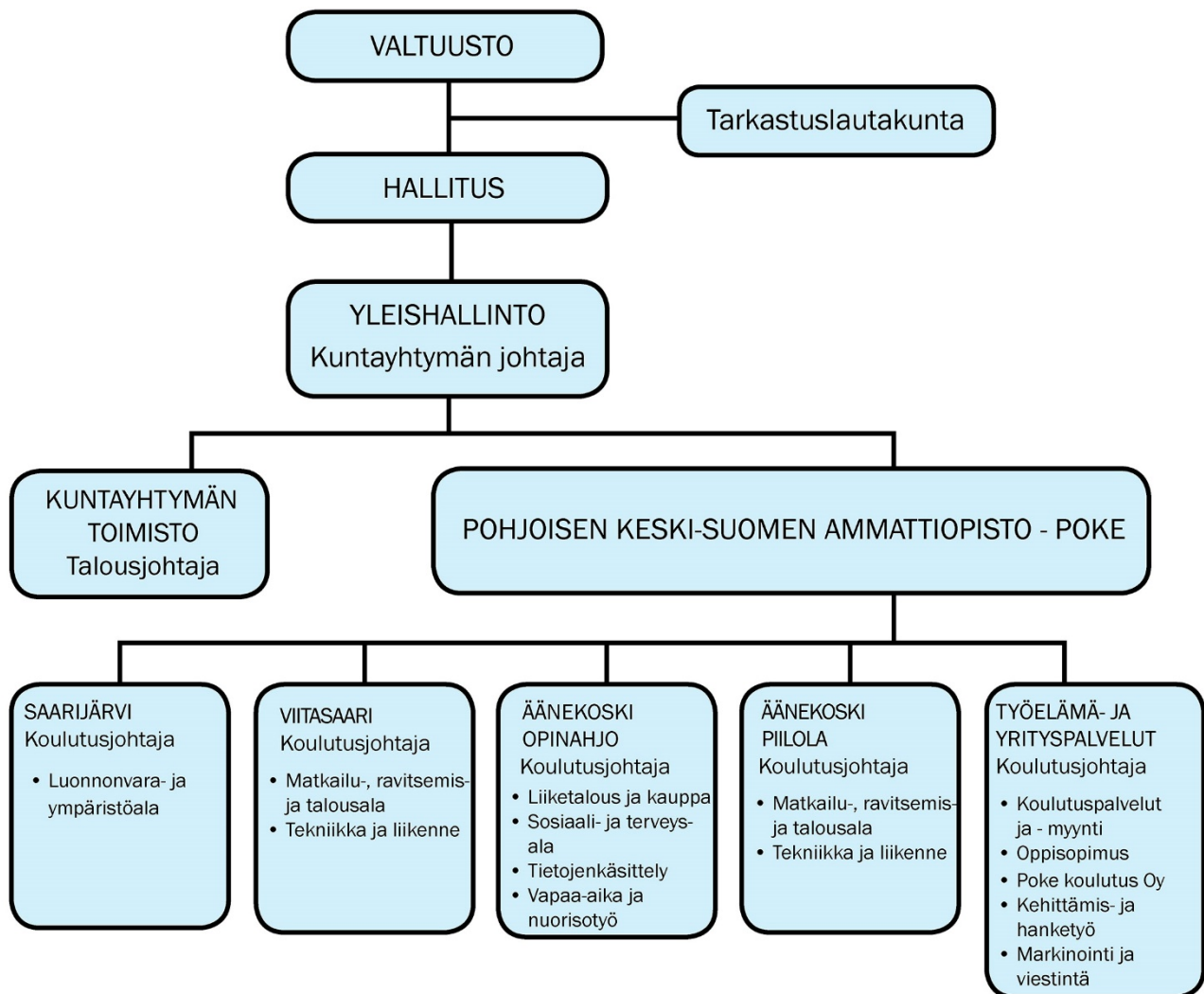
Tilivelvolliset viranhaltijat

Tilivelvollisia viranhaltijoita olivat kuntayhtymän johtaja ja talousjohtaja sekä koulutusjohtajat.

Viranhaltijat:

Kuntayhtymän johtaja Jouni Kurkela
Talousjohtaja Kari-Pekka Pakkala
Koulutusjohtaja Pekka Janhonen, Saarijärvi
Koulutusjohtaja Hannu Pönkä, tekniikka ja liikenne,
matkailu-, ravitsemis- ja talousala Viitasaari ja Äänekoski Piilola
Koulutusjohtaja Marjo-Riitta Vainio, Työelämä- ja yrityspalvelut
Koulutusjohtaja Marja Vartiainen, 1.8. alkaen vt. koulutusjohtaja
Riitta Salmijärvi-Korhonen, Äänekoski Opinahjo

Kuntayhtymän hallinto-organisaatio 1.1.2018 alkaen

Kuntayhtymän henkilöstö

Henkilöstön määrä

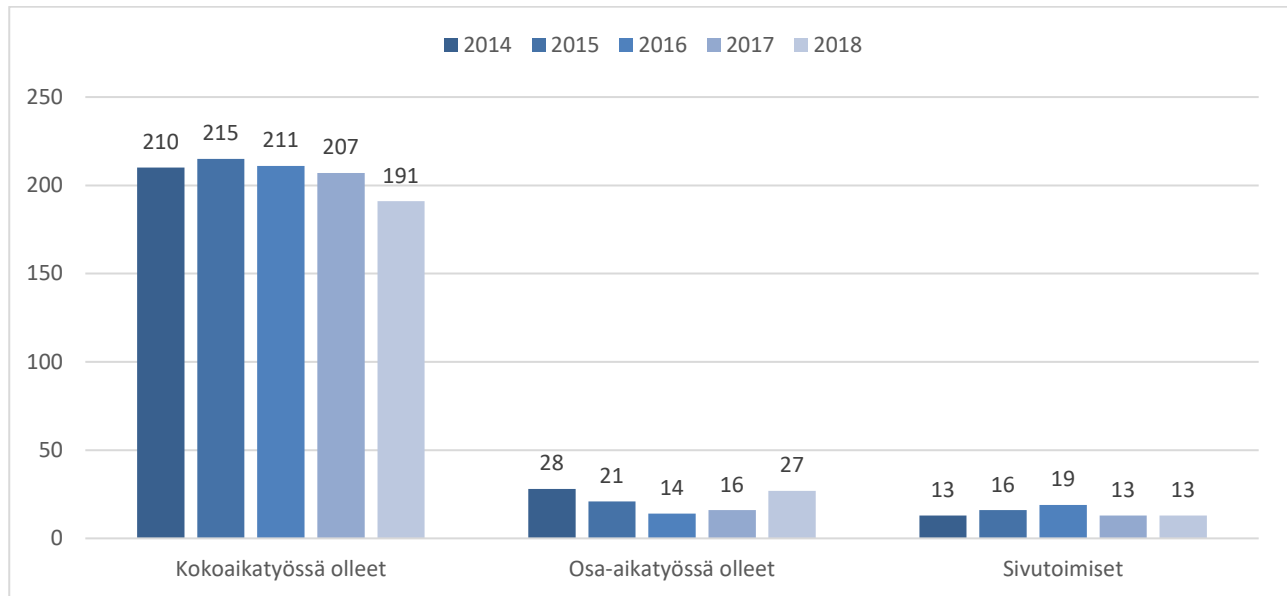
Kuntayhtymän palveluksessa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 231 henkilöä. Henkilöstöstä oli päätoimisessa palvelussuhteessa 94,4 %, kokoaikatyössä oli 82,7 % ja osa-aikatyössä 11,7 %. Sivutoimisessa palvelussuhteessa oli 5,6 %, ja he työskentelivät opetustehtävissä.

Päätoimisessa palvelussuhteessa oli vuoden 2018 lopussa 218 henkilöä. Opetustehtävissä työskenteli 56,9 %, hallintotehtävissä 22,0 % ja tukipalveluissa 21,1 %. Hallintotehtävät sisältävät kuntayhtymän toimiston lisäksi yksiköiden hallintotehtävät. Tukipalvelut sisältävät kiinteistö-, ateria- ja asuntolapalvelut sekä opetusmaailan.

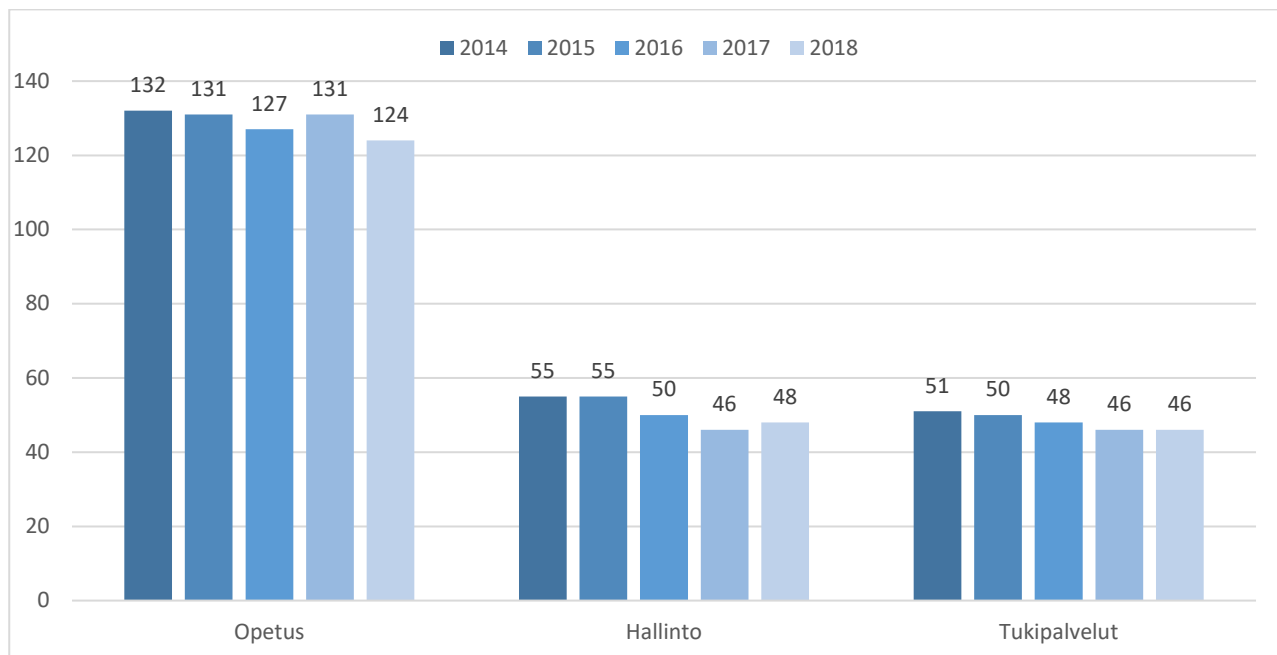
Kuntayhtymän palveluksessa oli vuoden 2014 lopussa 251 työntekijää, joten henkilökunta on vähentynyt neljän vuoden aikana 8,0 %. Henkilöstömäärää on sopeutettu toiminnan muutoksiin määräaikaista henkilökuntaa vähentämällä. Viime vuosina henkilökuntaa on jäänyt myös eläkkeelle, ja tehtävät on hoidettu mahdollisimman paljon sisäisillä tehtäväjärjestelyillä. Vuoden 2018 aikana lomautettuna oli keskimäärin kolme henkilöä.

Henkilöstö vuosina 2014 – 18

Päätoiminen henkilöstö tehtäväalueittain vuosina 2014 – 18

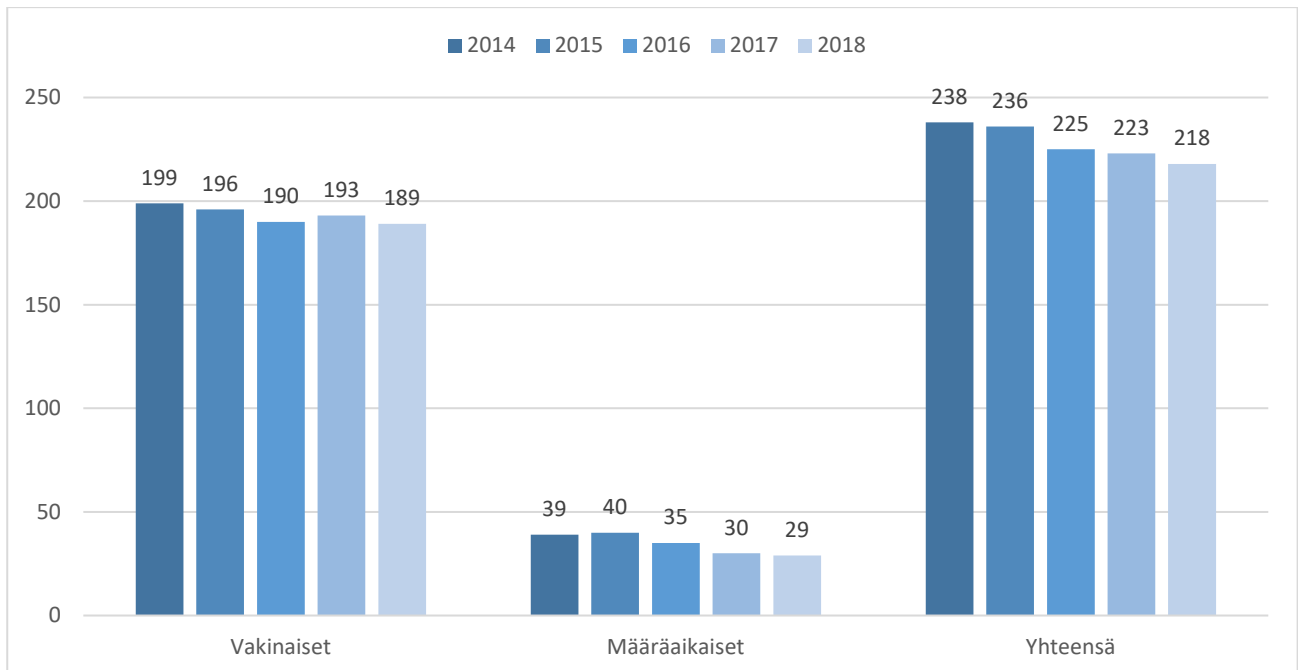
Vuoden 2018 alussa Työelämä- ja yrityspalvelut (aiemmin Aikuiskoulutus) -yksikön opetushenkilöstö siirtyi koulutusaloille ja oppisopimuskoulutuksen henkilöstö Työelämä- ja yrityspalvelut -yksikköön. Henkilöstömäärältään suurimmat yksiköt ovat Äänekosken Piilola ja Opinaho sekä Saarijärvi. Eri koulutusyksiköissä henkilökunnan määrä on vaihdellut järjestetyn koulutuksen mukaan. Kuntayhtymän toimisto hoitaa yhteiset hallinto-, taloushallinto- ja tietohallintotehtävät.

Palvelussuhde

Päätoimisesta henkilökunnasta oli vuonna 2018 vakinaisia 86,7 % ja määräaikaisia 13,3 %.

Eniten määräaikaista henkilökuntaa on opetustehtävissä, kun taas hallinto- ja tukipalvelujen henkilöstö on pääosin vakinaista. Opetushenkilöstön tarve yksiköissä vaihtelee järjestettävään koulutukseen mukaan. Vakinaiseen palvelussuhteeseen siirrytään kuntayhtymässä usein määräaikaisuuden kautta. Opettajien vakinaistamista rajoittavat pätevyysvaatimukset.

Päätoimisen henkilöstön palvelussuhteen luonne vuosina 2014 – 18

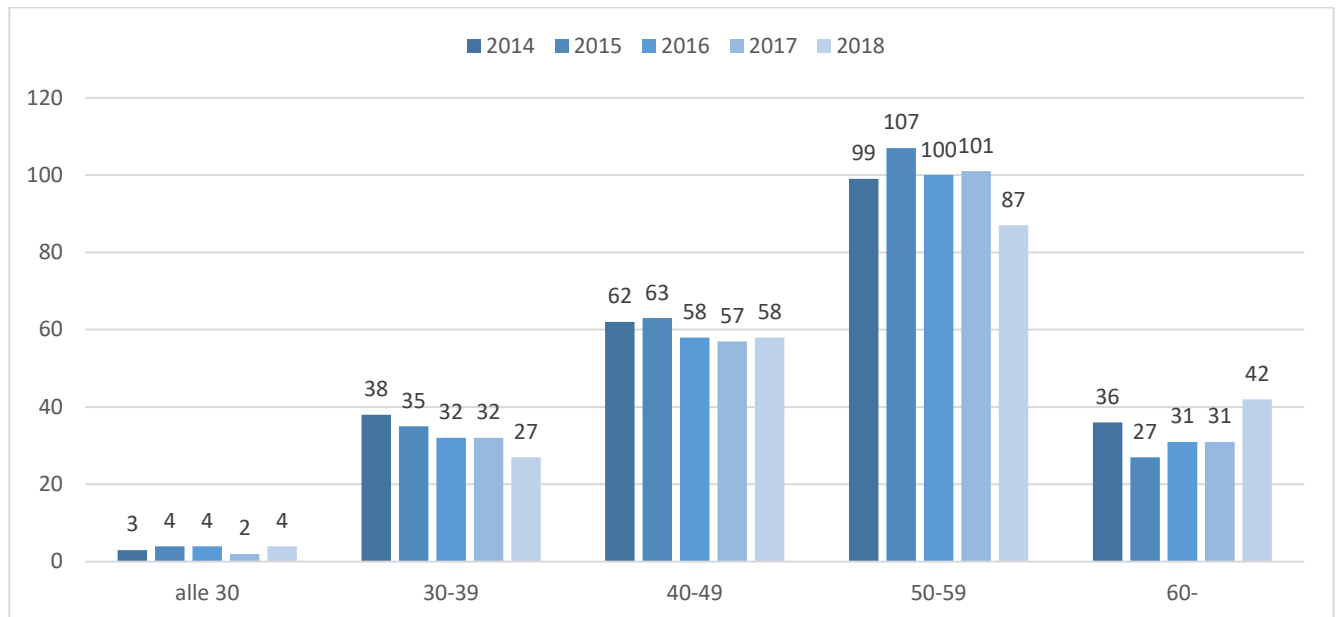
Ikärakenne ja sukupuolijakauma

Henkilöstön ikä oli vuonna 2018 keskimäärin 50,9 vuotta. Keski-ikä on vuosittain noussut hieman.

Vuonna 2018 yli 50-vuotiaiden osuus oli 59,2 %. Suurin ikäryhmä olivat 55 – 59 -vuotiaat, joita oli 39,9 %. Yli 60-vuotiaiden osuus oli 19,3 %.

Kuntayhtymän henkilöstöstä yli puolet on naisia. Vuonna 2018 naisia oli 56,0 % ja miehiä 44,0 %.

Päätoimisen henkilöstön ikäjakauma vuosina 2014 – 18

Osaamisen kehittäminen

Ammatillinen henkilöstökoulutus

Työnantajan kustantaman henkilöstökoulutuksen painopisteenä oli uuden ammatillisen koulutuksen edellyttämät muutokset ja uusien oppimisympäristöjen käytön vakiinnuttaminen. Henkilökunta osallistui myös oman alansa ammatilliseen täydennyskoulutukseen. Koulutuspäiviä henkilöä kohti oli 3,8 päivää.

Palkattomalla opintovapaalla oli vuoden aikana kuusi henkilöä. Opintovapaapäiviä henkilöä kohti oli 75.

Koulutustaso

Henkilöstön koulutusrakennetta kuvataan Tilastokeskuksen koulutusluokituksella ja sen perusteella lasketulla koulutustasoindeksillä, jonka arvo voi olla 0 – 12. Vuonna 2018 koulutustasoindeksi oli 5,9. Korkeimmat koulutustasot olivat Opintahjon henkilökunnalla 7,4.

Henkilökunnasta 97,7 %:lla oli vähintään keskiasteen koulutus. Ylempi korkeakouluasteen ja tutkijakoulutus oli 27,1 %:lla. Naisia heistä oli 61,0 % ja miehiä 39,0 %. Opettajista naiset ovat olleet koulutetumpia kuin miehet.

Päätoimisen henkilökunnan koulutusrakenne vuonna 2018

Koulutusaste	Opetus	Hallinto	Tukipalvelut	Yhteensä	%
1 Alempi perusaste			1	1	0,5
2 Ylempi perusaste	0	0	4	4	1,8
3 Keskiaste	16	7	38	61	28,0
5 Alin korkea-aste	19	15	2	36	16,5
6 Alempi korkeakouluaste	45	9	3	57	26,1
7 Ylempi korkeakouluaste	45	12	1	58	26,6
8 Tutkijakoulutus	1	0	0	1	0,5
Yhteensä	126	43	49	218	100,0

Opettajien kelpoisuus

Päätoimisista opettajista pedagoginen pätevyys oli 89,5 %:lla.

Päätoimisten opettajien kelpoisuus vuosina 2014 – 18

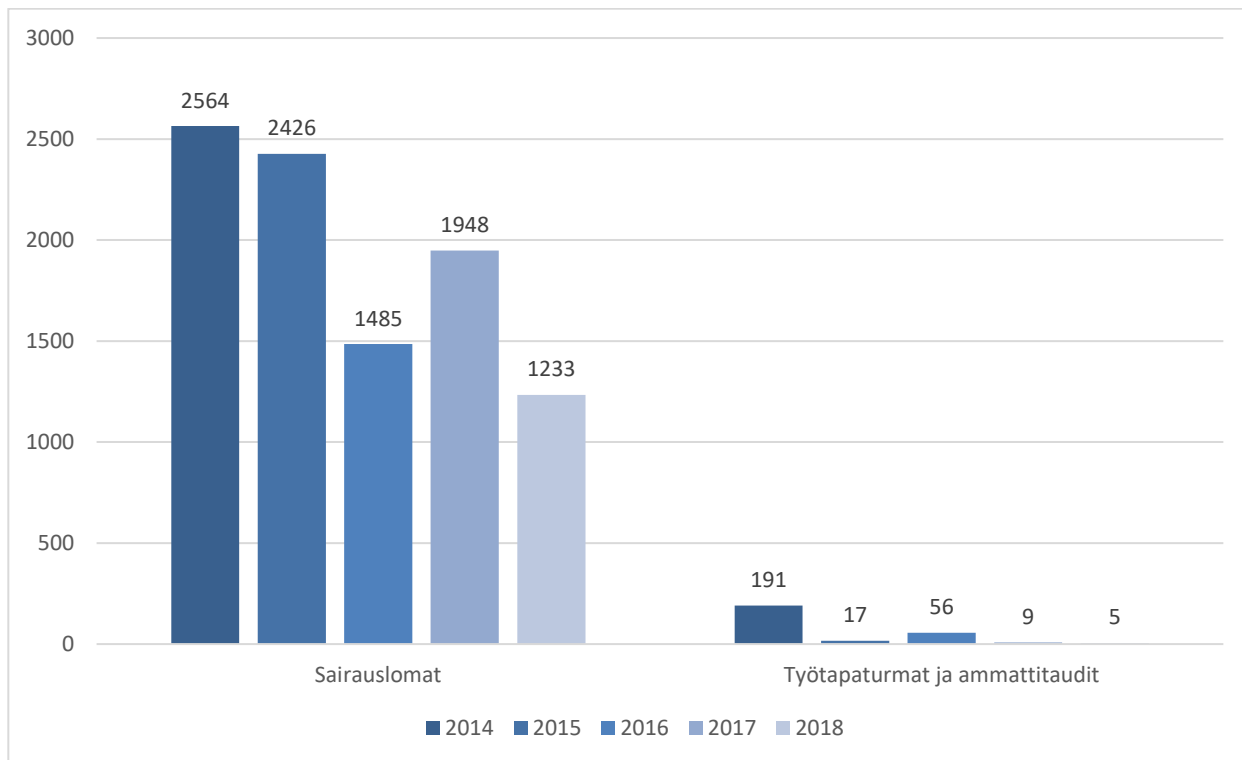
Yksikkö	2014	2015	2016	2017	2018	2018	2018
	%	%	%	%	%	Pätevät	Yht.
Äänekoski Piilola	78,9	77,1	81,8	88,6	92,7	38	41
Viitasaari	65	63,2	61,1	70,6	76,5	13	17
Äänekoski Opinahjo	100	100	100	100	97,6	41	42
Saarijärvi	100	91,3	88	75	78,3	18	23
Työelämä- ja yrityspalvelut (aiemmin Aikuiskoulutus)	87,5	79,2	86,4	82,6	100,0	1	1
YHTEENSÄ	86,4	83,2	85	86,3	89,5	111	124

Terveysperusteiset poissaolot

Päätoiminen henkilöstö oli vuonna 2018 poissa töistä sairauden sekä työtaturmien ja ammattitautien vuoksi yhteensä 1 238 kalenteripäivää. Poissaolopäivät vähenivät vuodesta 2017 yhteensä 37 %.

Sairauspoissaolot olivat suurimmaksi osaksi 1 – 3 päivän pituisia. Sairauslomien keskipituus oli 6,9 kalenteripäivää. Vuonna 2017 keskipituus oli 18,0 kalenteripäivää.

Päätoimisen henkilöstön terveysperusteiset poissaolot vuosina 2014 – 18 (kalenteripäivinä)

Eläköityminen

Viimeisen viiden vuoden aikana vakinaisesta henkilökunnasta on jäänyt eläkkeelle 43 henkilöä. Vuonna 2018 eläkkeelle jäi kahdeksan henkilöä, ja eläkepoistumaprosentti oli 4,1 %. Henkilökunta on jäänyt suurimmaksi osaksi vanhuuseläkkeelle. Työkyvyttömyyseläkkeelle on jäänyt yksittäisiä työntekijöitä.

Osa-aikaeläkkeelle vakinaisesta henkilökunnasta jäi yksi henkilö, osa-aikaeläkeläisiä oli vuoden lopussa yhteensä 9 (4,8 %).

Vakinaisen henkilöstön eläkkeelle siirtyminen vuosina 2014 – 18

	2014	2015	2016	2017	2018
Eläkkeelle siirtyneet	9	12	8	6	8
Eläkepoistuma-%	4,4	6	4,1	3,2	4,1
Osa-aikaeläkkeelle siirtyneet	2	1	1	2	1
Osa-aikaeläkkeet 31.12.	18	10	7	10	9
Osuus (%) henkilöstöstä 31.12.	9	5,1	3,7	5,2	4,8

Vuonna 2019 seitsemällä henkilöllä olisi henkilökohtaisen vanhuuseläkeiän perusteella mahdollisuus jäädä pois töistä. Vuosina 2019 – 21 eläkkeelle jäisi 18 henkilöä, eniten Opinahjosta ja Saarijärveltä. Vanhuuseläkeikää nostettiin asteittain vuodesta 2017 alkaen. Uudet eläkeikärajat koskevat vuonna 1955 syntyneitä ja sitä nuorempia.

Vakinaisen henkilöstön eläkkeelle siirtyminen vuosina 2014 – 21

Yksikkö	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yht. 2019 - 21 ¹⁾
Hallinto- palvelut			2		1	1		1	2
Äänekoski Piilola	3	8	3		2			2	2
Viitasaari		1			2		1		1
Äänekoski Opinahjo	3	3	1	1	3	6	1	1	8
Saarijärvi	2		2	4			2	2	4
Työelämä- ja yrityspalvelut	1			1				1	1
Yhteensä	9	12	8	6	8	7	4	7	18

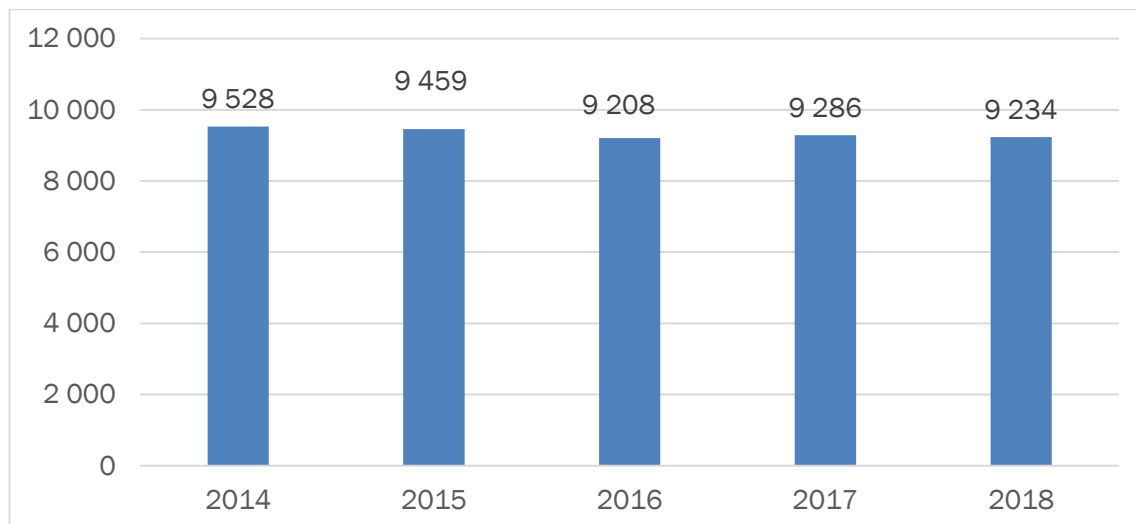
¹⁾ Henkilökohtaisen vanhuuseläkeiän mukaan

Kuntayhtymä maksoi vuonna 2018 eläkemenoperusteisia eläkevakuutusmaksuja yhteensä 366 141 euroa ja varhe-maksuja 73 064 euroa, joka oli 0,8 % palkkakustannuksista. Varhemaksuja katettiin vuonna 2018 Eläkkeiden omavastuurahaston kautta, joka on aikanaan perustettu ennenaikaisia eläköitymisiä varten.

Palkat ja palkkiot

Vuonna 2018 palkkoja ja palkkioita maksettiin yhteensä noin 9,2 milj. euroa. Pudotusta edellisestä vuodesta oli 0,1 % ja ylitystä talousarvioon nähden 1,6 %. Tässä kohtaa on kuitenkin huomioitava valtakunnallisten työ- ja virkaehtosopimusneuvottelujen yhteydessä päätetty paikallisen tuloksellisuuteen perustuvan kertaerän maksaminen. Päätös tästä tehtiin talousarvion vahvistamisen jälkeen (helmikuu 2018) kustannusvaikutuksen (kuntayhtymässä noin 59 000 €) kohdistuessa vuoteen 2018. Tällä erällä oikaistuna palkkamenot toteutuivat lähes budjetoidusti. Eläköitymiset toteutuivat kutakuinkin suunnitellusti.

Maksetut palkat ja palkkiot vuosina 2014 - 18 (1 000 €)

Työhyvinvointi ja terveys

Henkilöstöstrategia

Kuntayhtymän henkilöstöstrategian tavoitteena on edistää työhyvinvointia. Sen kannalta keskeisiä ovat hyvä johtaminen, työn vaatima osaaminen ja toimiva työyhteisö.

Tavoitteena on yhteiseen toimintaan sitoutunut osaava henkilöstö, joka voi hyvin. Osallistavan johtamisen kautta johto ja henkilöstö kantavat yhdessä vastuun toiminnan tuloksellisuudesta sekä työstä ja sen kehittamisestä.

Henkilökunnan osaamisen kehittämistä linjataan henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa, joka päivitettiin syksyllä 2018. Henkilöstökoulutuksen painopistealueet vuosina 2018-20 ovat:

- koko henkilökunnan tieto- ja viestintätekniikan koulutukset
- Populus-henkilöstöhallinto-ohjelman käyttökoulutukset
- Primus-opiskelijahallintojärjestelmän käyttökoulutukset
- uuden ammatillisen koulutuksen mukaiset toimintamallit
- tietosuoja

Henkilöstövoimavarojen kehitystä sekä henkilöstöstrategian ja tasa-arvosuunnitelman toteutumista seurataan henkilöstökyselyllä joka toinen vuosi. Kysely tehtiin syksyllä 2018.

Tasa-arvo

Vastuu tasa-arvolain noudattamisesta työpaikalla kuuluu työnantajalle, mutta vastuu tasa-arvoisesta käyttäytymisestä kuuluu jokaiselle työyhteisön jäsenelle. Tasa-arvoisesta, avoimesta, kannustavasta ja oikeudenmukaisesta työyhteisöstä hyötyvät niin työnantaja kuin työntekijä. Sukupuolten välisen tasa-arvon toteutuminen lisää työntekijöiden työhyvinvointia ja oikeudenmukaisuuden kokemista sekä näin työmotivaatiota. Naisten ja miesten välisen tasa-arvon toteutumiseen ja siihen liittyviin asenteisiin työpaikalla voidaan vaikuttaa keskustelemalla asiasta avoimesti työyhteisöissä ja eri työntekijäryhmissä sekä johtoryhmässä.

Kuntayhtymän tasa-arvosuunnitelma päivitettiin vuonna 2016. Suunnitelma päivitetään seuraavan kerran syksyllä 2019. Tällöin huomioidaan mm. vuosityöaikajärjestelmään siirtymisen mukanaan tuomat muutokset.

Kehityskeskustelut

Kehityskeskustelussa esimies ja alainen keskustelevat alaisen työstä, työtilanteesta ja osaamisesta sekä niiden kehittamisestä. Esimies ja alainen sopivat myös työn tulevista tavoitteista.

Kehityskeskustelu sisältää viisi pääkohtaa:

- menneen kauden arviointi
- tavoitteista sopiminen
- alaisen työn ja osaamisen kehittäminen
- yhteistyön kehittäminen esimiehen kanssa
- muut työn tekemiseen vaikuttavat asiat

Kehityskeskustelut käydään säännöllisesti, vähintään joka toinen vuosi.

Työterveyshuolto

Kuntayhtymä ostaa henkilökunnan työterveyspalvelut paikallisilta terveyskeskuksilta Saarijärvellä, Viitasaarella ja Äänekoskella. Palveluihin sisältyvät:

- lakisääteinen ennalta ehkäisevä ja työkykyä ylläpitävä työterveyshuolto
- yleislääkäritasoinen, työterveyspainotteinen sairaanhoito tutkimuksineen
- erikoislääkärikonsultaatiot työkyvyn tai hoidon tarpeen määrittämiseksi

Työkykyä edistävän ja työkyvyttömyyttä ehkäisevän toiminnan vahvistamiseksi työterveys- huolto ja kuntayhtymä ovat sopineet varhaisen tuen toimintamallista.

Tavoitteena on mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tukea henkilöiden työkykyä ja puut- tua seikkoihin, jotka voivat vaikuttaa sitä heikentävästi. Havaittuihin, parantamista vaativiin asioihin työssä, työolosuhteissa tai henkilön työkyvyssä pyritään etsimään ratkaisuja työn- antajan, työntekijän ja työterveyshuollon yhteistyöllä. Toimintatapoina ovat:

- kehityskeskustelut
- sairauspoissaolojen seuranta
- työhön paluun tukeminen pitkien sairauspoissaolojen jälkeen
- hoitoonohjausmalli

Tykytoiminta

Tykytoimintaa suunnittelee ja toteuttaa tykyryhmä, jossa on edustus kaikista yksiköistä. Myös työsuojeluvaltuutetut osallistuvat ryhmän kokouksiin.

Tykyryhmä järjestää vuosittain:

- liikuntapäivän kevättalvella
- pikkujoulun marras-joulukuussa

Kuntayhtymässä siirryttiin keväällä 2017 Smartumin liikunta- ja kulttuurisaldon käyttöön. Tämän kautta vuonna 2018 työntekijöille maksettiin 60 euroa avustusta henkilökohtaisen hyvinvoinnin sekä työkyvyn ylläpitämiseen ja parantamiseen.

Smartum-saldon kautta hoidetaan myös merkkipäivä- ja palvelusvuosimuistamiset.

Kuntayhtymän toimintaympäristö

Toimintaympäristön muutokset

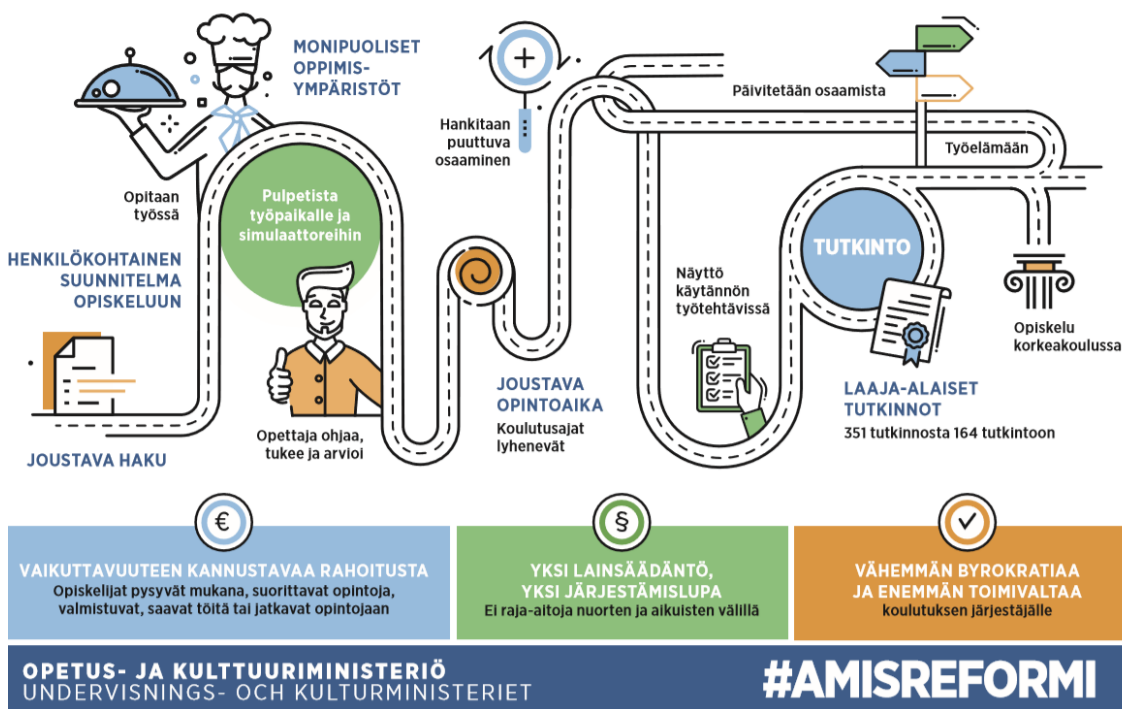
Kuntayhtymän koulutustehtävän näkökulmasta toimintaympäristön muutokset liittyvät sekä yhteiskunnallisiin että opetuksen ja oppimisen muutoksiin.

Lainsäädäntö

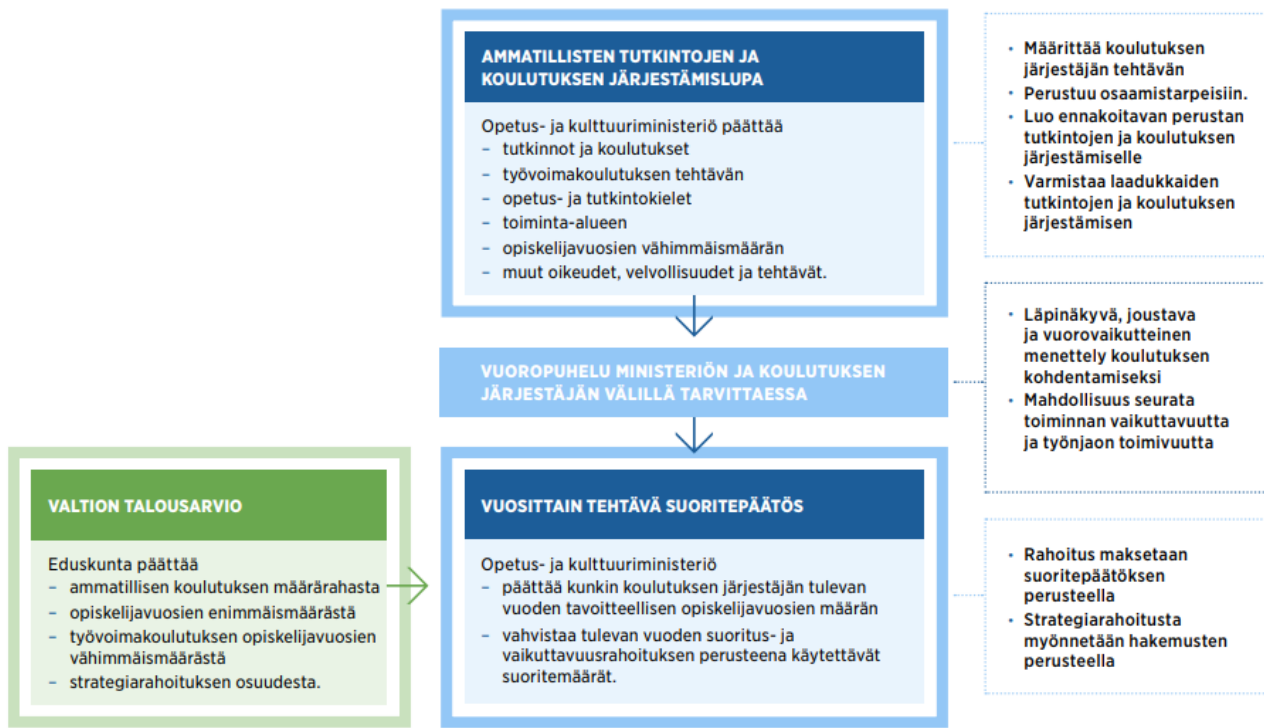
Vuoden 2018 alussa tuli voimaan uusi ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö, joka uudisti ammatillisen koulutuksen rakenteet, rahoituksen, ohjauksen, säätelyn ja toimintatavat. Lainsäädännön uudistus oli osa ammatillisen koulutuksen reformia. Uusi laki mahdollistaa nykyistä monipuolisemmat ja yksilöllisemmät oppimispolut sekä työelämälähtöisemmän koulutuksen ja oppimisen. Tavoitteena on nopeuttaa opiskelijoiden pääsyä työelämään. Opiskelijan henkilökohtaisessa opintosuunnitelmassa (HOKS) huomioidaan aikaisemmin hankittu osaaminen ja rakennetaan yksilöllinen opintopolku opiskelijan tarpeet huomioiden. Joustavuuden ansiosta opintoja voidaan linkittää ja eri tutkintojen osia yhdistää, olipa sitten kyse koulutussopimuksesta tai oppisopimuksesta.

UUSI AMMATILLINEN KOULUTUS 1.1.2018 alkaen

Työelämä muuttuu. Ammatteja syntyy ja katoaa. Teknologia kehittyi. Ansaintalogiikat uudistuvat. Opiskelijoiden tarpeet yksilöllistyvät. Osaamista uudistetaan läpi työuran.

Säädösten toimeenpano on edennyt kuntayhtymässä toimintamallien ja toimintaprosessien uudistamisella. Syksystä 2018 alkaen kaikille uusille opiskelijoille on laadittu henkilökohtaiset osaamisen kehittämissuunnitelmat ja opiskeluaan jatkavat opiskelijat ovat voineet valita joko jatkaa vanhoilla tutkinnonperusteilla tai siirtyä uusiin tutkinnon perusteisiin.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

#AMISREFORMI

Rahoitusjärjestelmä

Ammatillisen koulutuksen määräraha jakautuu vuosina 2018 ja 2019 laskennalliseen perus- ja suoritusrahoitukseen sekä strategiarahoitukseen. Vuodesta 2020 alkaen myönnettävässä vaikuttavuusrahoituksessa huomioidaan opiskelijoiden työllistyminen ja jatko-opintoihin siirtyminen sekä opiskelija- ja työelämäpalaute.

Rahoitusjärjestelmän uudistus tarkoittaa kuntayhtymän näkökulmasta sitä, että tulevien vuosien rahoituksen suunnitelmallinen ennustettavuus heikkenee merkittävästi. Tämä vaikuttaa ennen kaikkea taloussuunnitelman 2019-2021 kahden jälkimmäisen vuoden tulorahoituksen tason ennakkoinnin epävarmuuteen.

Perustiedot rahoituksen laskentaan

Rahoitus määräytyy laskennallisin perustein OKM:n päätösten ja edeltävien vuosien toteutusten perusteella.

Rahoitusvuosi	Perusrahoituksen laskennassa käytettävät opiskelijavuositiedot	Tiedot vuodelta	Suoritusrahoituksen laskennassa käytettävät tiedot	Tiedot vuodelta	Vaikuttavuusrahoituksen laskennassa käytettävät tiedot
2018	Opiskelijamäärät opiskelijatyövuodet opiskelijatyöpäivät	2016	koko tutkinnot	2016	-
2019	opiskelijamäärät opiskelijatyövuodet opiskelijamäärät	2017	koko tutkinnot	2017	-
2020	opiskelijavuodet	2018	koko tutkinnot ja tutkinnon osat	2018	Vuonna 2016 tutkinnon suorittaneet/2017 lopun tilanne, opiskelijapalaute 7/2018-6/2019
2021	opiskelijavuodet	2019	koko tutkinnot ja tutkinnon osat	2019	Vuonna 2017 tutkinnon suorittaneet/2018 lopun tilanne, opiskelijapalaute 7/2019-6/2020
2022	opiskelijavuodet	2020	koko tutkinnot ja tutkinnon osat	2020	Vuonna 2018 tutkinnon tai osan suorittaneet/2019 lopun tilanne, opiskelijapalaute 7/2020-6/2021 ja työelämäpalaute

Perusrahoitukseen vaikuttavat eri tutkinnoissa toteutuneiden opiskelijavuosien määrä, opiskelijoiden erityisen tuen tarve, maksuttoman majoituksen, henkilöstökoulutuksen, työvoimakoulutuksen ja vankilakoulutuksen järjestäminen. Suoritusrahoitukseen vaikuttavat suoritettujen tutkintojen ja tutkinnon osien määrä. Rahoitusta painotetaan eri tutkintojen järjestämiskustannuksilla, tutkintotyypeillä, erityisen tuen tarpeella sekä tutkinnon suorittajan perusasteen jälkeisellä koulutuksella. Koulutuksen järjestäjille myönnetään laskennallisesti perusrahoitusta ja suoritusrahoitusta rahoitusosuuden euromäärästä se osuus, joka vastasi koulutuksen järjestäjän suoritteiden suhteellista osuutta kyseisen rahoitusosuuden kaikkien koulutuksen järjestäjien suoritteista.

Vuonna 2018 perusrahoituksen osuus oli 95 % ja suoritusrahoituksen osuus 5 % kokonaisrahoituksesta. Perusrahoituksesta noin 99 % jaettiin tavoitteellisten opiskelijavuosien perusteella, joka muodostui järjestämisluvan opiskelijavuosien vähimmäismäärästä sekä suorituspäätöksillä kohdennettavien opiskelijavuosien summasta. Kuntayhtymän määrät olivat:

Opiskelijavuosien vähimmäismäärä	1 472,0
Tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä	1.592,0
- josta työvoimakoulutuksen osuus	50,0

Vuoden 2016 toteutuneet opiskelijavuosimäärät vaikuttivat perusrahoitukseen ja tutkintomäärät suoritusrahoitukseen.

Lisäksi kuntayhtymä sai erillisen hakemuksen perusteella strategiarahoitusta ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanoon 250 000 euroa. Yhteensä ammatillisen koulutuksen käyttömenoihin myönnetty kuntayhtymän valtionosuusrahoitus oli noin 14,5 miljoonaa euroa. Määrä pysyi melko tarkalleen vuoden 2017 tasolla.

Työllisyys

Kuntayhtymän toimialueen työttömyystilanne parani vuoden aikana selvästi, vaikka pysyikin korkeahkona koko maan mittakaavaan verrattuna. Työttömien määrä kuntayhtymän toiminta-alueen kunnissa oli vuoden lopussa yhteensä 4089 työttömyysprosentin ollessa noin 12,4 %. Vastaavat luvut vuoden 2017 lopussa olivat 4618 ja 13,9 %. Työttömyysprosentti ELY-keskuksen työttömyyskatsauksen mukaan oli joulukuun lopussa koko maassa 9,7 % ja Keski-Suomessa 12,4 %.

Väestö

Omistajakuntien väestön määrä oli Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan vuoden lopulla 75 018 henkilöä. Vähennystä edelliseen vuoteen oli 1056 henkilöä eli noin 1,4 %. Saarijärven - Viitasaaren seudulla väestö väheni 645 henkilöllä eli 2,2 %. Äänekosken seudulla väestön määrä väheni 345 henkilöllä eli 1,6 %. Tilastokeskuksen vuoden 2015 väestöennusteen mukaan toiminta-alueen väestömäärä on 75 299 vuonna 2022.

Väestöennusteen mukaan 16–18 -vuotiaiden määrä on 2 613 nuorta vuonna 2020. Vuonna 2024 ennusteessa ikäluokan koko on 2 692 nuorta.

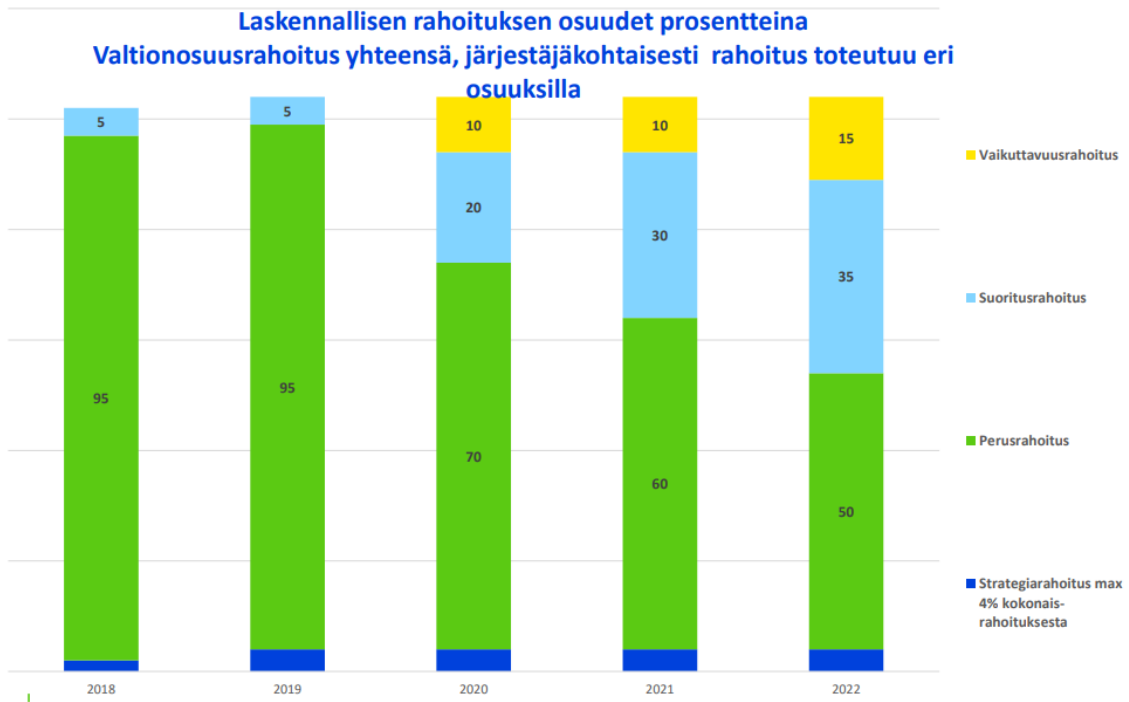
Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut toiminnan kehittymiseen vaikuttavat tekijät

Lainsäädännön kokonaisuudistus

Koulutuksen lainsäädännön 1.1.2018 voimaan tullut kokonaisuudistus kannustaa vieämään oppimista entistä enemmän työpaikoille ja lyhentämään opiskeluaikoja. Tutkintoon tähtääville opiskelijoille on tarjottava mahdollisuus aloittaa opintoja nykyistä joustavammin eri aikoina.

Rahoitusjärjestelmän muutos vaikuttaa koulutuksen järjestäjille maksettavien valtionosuuksien ennakkointiin. Vielä vuonna 2017 valtionosuus (perusrahoitus) laskettiin laskentapäivien opiskelijamäärien mukaan eli syyskuussa ja tammikuussa. Vuosina 2018 - 2022 siirrytään uuteen järjestelmään vaiheittain siten, että perusrahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta laskee ja muiden rahoituslajien osuus kasvaa vuosittain. Rahoitus muuttuu entistä enemmän suoritusperusteiseksi. Ammatillisen koulutuksen kokonaisrahoitus määräytyy valtion budjettirahoituksen perusteella, ja kullekin järjestäjälle myönnetään perusrahoitusta, suoritusrahoitusta ja vaikuttavuusrahoitusta kunkin rahoituksen euromäärästä se osuus, joka vastaa koulutuksen järjestäjän suoritteiden suhteellista osuutta kaikkien koulutuksen järjestäjien suoritteista.

Kokonaisrahoituksen jakaantuminen eri osioihin 2018 – 22

Vuonna 2022 perusrahoituksen osuus on puolet, suoritusrahoituksen osuus nousee 35 prosenttiin ja vaikuttavuusrahoituksen osuus on 15 prosenttia. Vaikuttavuusrahoitus perustuu tutkinnon suorittaneiden työllistymiseen tai korkeakouluopintoihin tähtääviin jatko-opintoihin siirtymiseen sekä opiskelija- ja työelämäpalautteeseen.

Rahoitus vuonna 2022

STRATEGIARAHOITUS
(enintään 4 % kokonaisrahoituksesta)

LASKENNALLINEN-RAHOITUS
(vähintään 96 % kokonaisrahoituksesta)

50 %

PERUSRAHOITUS

- opiskelijavuodet

Luo

- edellytykset sille, että koulutusta on saatavissa kaikilla aloilla ja kaikille opiskelijoille
- ennakoitavan perustan tutkintojen ja koulutuksen järjestämiselle

35 %

SUORITUSRAHOITUS

- tutkinnot ja niiden osat

Ohjaa ja kannustaa

- suuntaamaan koulutusta ja tutkintoja osaamistarpeiden mukaisesti
- tehostamaan opintoprosesseja
- suorittamaan tutkintoja ja niiden osia asetettujen tavoitteiden mukaisesti

15 %

VAIKUTTAVUUSRAHOITUS

- työllistyminen, jatko-opinnot, palaute

Kannustaa

- kohdentamaan koulutusta aloille, joilla on työvoimatarvetta
- huolehtimaan koulutuksen työelämävastaavuudesta ja laadusta
- tarjoamaan edellytyksiä jatko-opintoihin

Ammatillisen koulutuksen reformi on lisännyt koulutuksen järjestämisen kustannuksia. Yksilöllisyyden ja joustavuuden lisääntyminen, koulutuksen järjestäminen työpaikoilla, ohjauksen järjestäminen sekä henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laatiminen kaikille opiskelijoille sitovat opettajien työaikaa. Opiskelijoiden oikeus maksuttomaan ruokailuun on laajentunut. Pedagogisten muutosten lisäksi hallinnon ja tukitoimintojen muutokset kuormittavat. Erityisopetusta tarvitsevien opiskelijoiden määrä on vuosittain kasvanut.

Suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen entistä voimakkaammin nojaava rahoitus edellyttää toimivaa yhteistyötä. Olennaista on työelämäyhteistyön tiivistäminen ja uusien yhteistyömuotojen löytäminen. Työpaikalla tapahtuvan koulutuksen onnistuminen on edellytys tutkintojen ja niiden osien suorittamiselle ja työllistymiselle. Työelämän valmius toteuttaa nykyistä laajemmin laadukasta työpaikalla tapahtuvaa oppimisen ohjausta eri muodoissaan, voi aiheuttaa ongelmia, mikä näkyy esimerkiksi vaikeutena löytää sopivia työpaikkoja. Myös esimiesten ja henkilöstön on kyettävä itse uudistamaan toimintatapojaan, mikä haastaa osaamista.

Kuntayhtymän syksyllä 2018 Mikko Kesä Oy:llä teettämän selvityksen perusteella tammielokuun aikana valmistuneiden kiinnittyminen työelämään on ollut hyvää. Yhteensä 71% vastaajista on työelämässä. Työttömiä työnhakijoita vastanneista oli 13%, päätoimisia opiskelijoita 7% ja työvoiman ulkopuolella 6%. Työpaikka oli saatu useimmiten jatkamalla opiskeluaikaisessa kouluttautumis- tai työssäoppimispaikassa (37%). Tulos osoittaa, että tutkintoja edeltävillä ja tutkintojen aikaisilla yhteyksillä työelämään on iso vaikutus työllistymiseen. Tutkimuksen vastausprosentti oli 71%.

Väestökehitys

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan koko väestö ja 15 – 19 -vuotiaiden ikäluokka kehittyvät kuntayhtymän alueella seuraavasti:

Väestö seutukunnittain 2017 – 22

Seutukunta		2017	2018*	2022*	Muutos-%
Laukaa, Multia, Uurainen	Ikäluokat yhteensä	24 364	24 301	25 060	2,9 %
	15 - 19	1 413	1 435	1 587	12,4 %
Saarijärven-Viitasaaren seutukunta	Ikäluokat yhteensä	29 825	29 174	28 227	-5,3 %
	15 - 19	1 511	1 464	1 492	-1,3 %
Äänekosken seutukunta	Ikäluokat yhteensä	21 891	21 548	22 012	0,5 %
	15 - 19	1 289	1 285	1 280	-0,7 %
Yhteensä	Ikäluokat yhteensä	76 080	75 023	75 608	-0,6 %
	15 - 19	4 213	4 184	4 359	3,5 %

Ennusteen* perusteella väestökehitys on huolestuttavinta Saarijärven - Viitasaaren seutukunnalla, jossa kuntayhtymällä on kaksi toimintayksikköä. Nuorten ikäluokka pienenee myös Äänekosken seutukunnalla. Nuorten ikäluokka kasvaa Laukaan ja Uuraisten alueella. Ikäluokan 15 – 19 -vuotiaat yhteismäärä vuonna 2022 on kuntayhtymän jäsenkunnissa

hieman korkeammalla tasolla kuin vuonna 2017 eli nuorten määrä ei enää laske nykytilanteesta viiden vuoden tähtämellä.

Työelämän tarpeet

Elinkeinoelämän ja työllisyyden näkymät ovat olleet Keski-Suomessa viime vuosina positiivisia. Vuoden 2018 loppupuolella Keski-Suomen talouden kasvun ennustettiin puolittuvan vuoden 2018 kolmesta prosentista kahdessa vuodessa. Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen mukaan tarvitaan ennakoitua tulevan taantuman varalta.

Työllisyysasteen nousun oletetaan jatkuvan lähivuodet. Määritelmällisesti työllisyysasteeseen vaikuttaa sekä työllisten että työikäisen väestön määrä. Työllisyysasteen nousu ei välttämättä tarkoita työllisten määrän kasvua vaan se voi viitata myös työikäisten määrän vähenemiseen. Koulutuksessa tutkintokeskeisyyden rinnalla on tulevaisuudessa työelämäkeskeisyys. Monella toimialalla yritysten taloudellinen panostus, suunnittelu ja resurssien käyttö koulutuksen toteuttamisessa tulee ennusteiden mukaan lisääntymään.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on arvioinut eri ammattialojen tulevaisuuden näkymiä Keski-Suomessa. Tulevaisuuden ennakoimista hankaloittaa se, että eri toimialojen väliset rajat hämärtyvät koko ajan ja monet alat ovat läheisessä yhteydessä toisiinsa. Myös kokonaisia ammatteja häviää esim. teknologisen kehityksen myötä, ja toisaalta tulee syntymään aivan uudenlaisia ammatteja.

Yrittäjämäinen lähestyminen työntekoon on yhä tärkeämpi tekijä ammatillisissa opinnoissa sekä työllistymisessä. Kaikilla aloilla tarvitaan entistä enemmän yrittäjiä. Kaikilla aloilla tullaan myös tarvitsemaan sekä perusosaajia että korkeasti kouluttautuneita asiantuntijoita. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen arvion mukaan jatkossakin työllistävät energia-ala, kaupan ala, kone- ja metalliteollisuus, kuljetus- ja logistiikka-ala, matkailu- ja ravitsemisala, paperiala ja rakentaminen. Kasvavia toimialoja ovat erityisesti hyvinvointiala ja siinä sosiaali- ja terveyspalvelut, ICT-ala ja metsäala sekä turvallisuusala ja liike-elämän palvelut ja asiantuntijatyö. Heikkeneviä toimialoja ovat maatalous ja elintarviketeollisuus.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkon muutokset

Ammatillisen koulutuksen järjestäjiä oli vuoden 2019 alussa 162. Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa on myönnetty 146 koulutuksen järjestäjälle 1.1.2019 alkaen ja 16 ammatillisen lisäkoulutuksen järjestäjän kumottujen lakien nojalla myönnetty järjestämislupa säilyy voimassa siirtymäajan. OKM:n päätöksen 14.12.2018 mukaan kuntayhtymällä on oikeus myöntää tutkintoja ja antaa tutkintokoulutusta 64 tutkintoon. Em. tutkintoja ja koulutusta on oikeus järjestää myös työvoimakoulutuksena. Laajennetun oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävän puitteissa oppisopimuskoulutuksena voidaan järjestää kaikkia tutkintorakenteeseen kuuluvia tutkintoja. Lisäksi kuntayhtymä voi järjestää Ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutusta (VALMA) ja toimia kuorma- ja linja-auton kuljettajan perustason ammattipätevyyskoulutusta antavana koulutuskeskuksena ja antaa jatkokoulutusta.

Sisäiset riskitekijät

Kuntayhtymän sisäisistä riskitekijöistä merkittävin liittyy valmiuteemme uudistaa toimintaprosesseja uudistuneen ammatillisen koulutuksen vaatimusten mukaisesti. Tässä työssä on keskeistä henkilöstön toimintakyvystä huolehtiminen, jotta voimme varmistaa sekä halun että kyvyn omaksua uusia välttämättömiä toimintatapoja.

Kuntayhtymän omistuksessa on rakennuksia Äänekoskella, Saarijärvellä ja Viitasaarella. Rakennusten bruttopinta-ala on noin 50 000 m². Rakennukset ja niissä oleva irtaimisto on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksella. Vakuutusten omavastuut on mitoitettu kuntayhtymän kantokyvyn mukaisesti. Vakuutusmääriä ja -arvoja käydään vuosittain läpi vakuutusyhtiön kanssa. Toiminnan keskeytymiseen vakuutusturvaa ei ole toistaiseksi käytössä.

Vuosi 2018 oli tietosuojarintamalla kiireistä aikaa. EU:n tietosuoja-asetuksen siirtymäaika päättyi toukokuussa 2018. Kansallinen lainsäädäntö valmistui kuitenkin vasta joulukuussa 2018, mikä toi omat haasteensa toiminnan kehittämiseen.

Asetus ei sinällään tuonut suuria muutoksia toimintaan, mitä ei aiemmin olisi ollut jo määriteltynä eri laeissa, jotka oppilaitoksen toimintaa ohjaavat. Tärkeimpänä lisäyksenä on osoittamisvelvollisuus tietojenkäsittelyn oikeellisuudesta, jonka johdosta on alettu laatimaan kuvausta henkilötietojen käsittelytoimista. Henkilötietoja käsitellään paljon eri yksiköissä ja käsittelyn yhdenmukaistamisessa on vielä kehitettävää. Käsittelytoimen kuvaus ja arkistonmuodostussuunnitelman päivitys ovat keinoja, jolla käytäntöjä saadaan yhdenmukaistettua ja ohjeistettua.

Tietosuojavastaava nimettiin alkuvuodesta 2018. Henkilöstön koulutusta on toteutettu tietosuojavastaavan vierailuilla yksiköissä ja samalla tietosuojavastaava on tutustunut eri yksiköiden toimintatapoihin ja rekistereihin. Yhteydenotot tietosuojavastaavaan lisääntyivät jonkun verran vuodenloppua kohden ja keskusteluissa pohdittiin mm. miten toimintaa voitaisiin kehittää ja mitä henkilötietojen käsittelyssä tulee ottaa huomioon.

Tietosuojaloukkauksia ei vuoden aikana raportoitu.

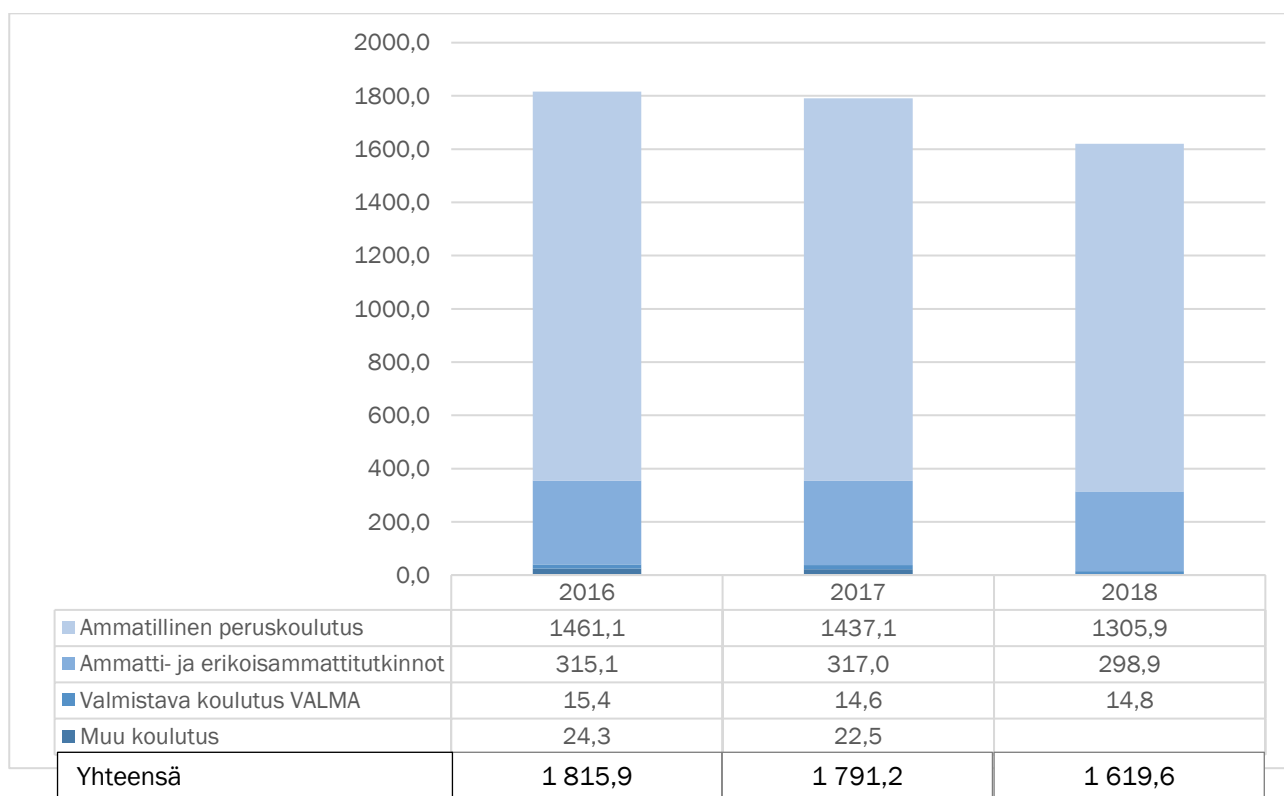
Kuntayhtymän toiminta

Ammatillinen koulutus

Opiskelijavuodet

Opiskelijavuodella tarkoitetaan 365:tä päivää, jona opiskelija on henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaan aktiivisesti opiskelemassa.

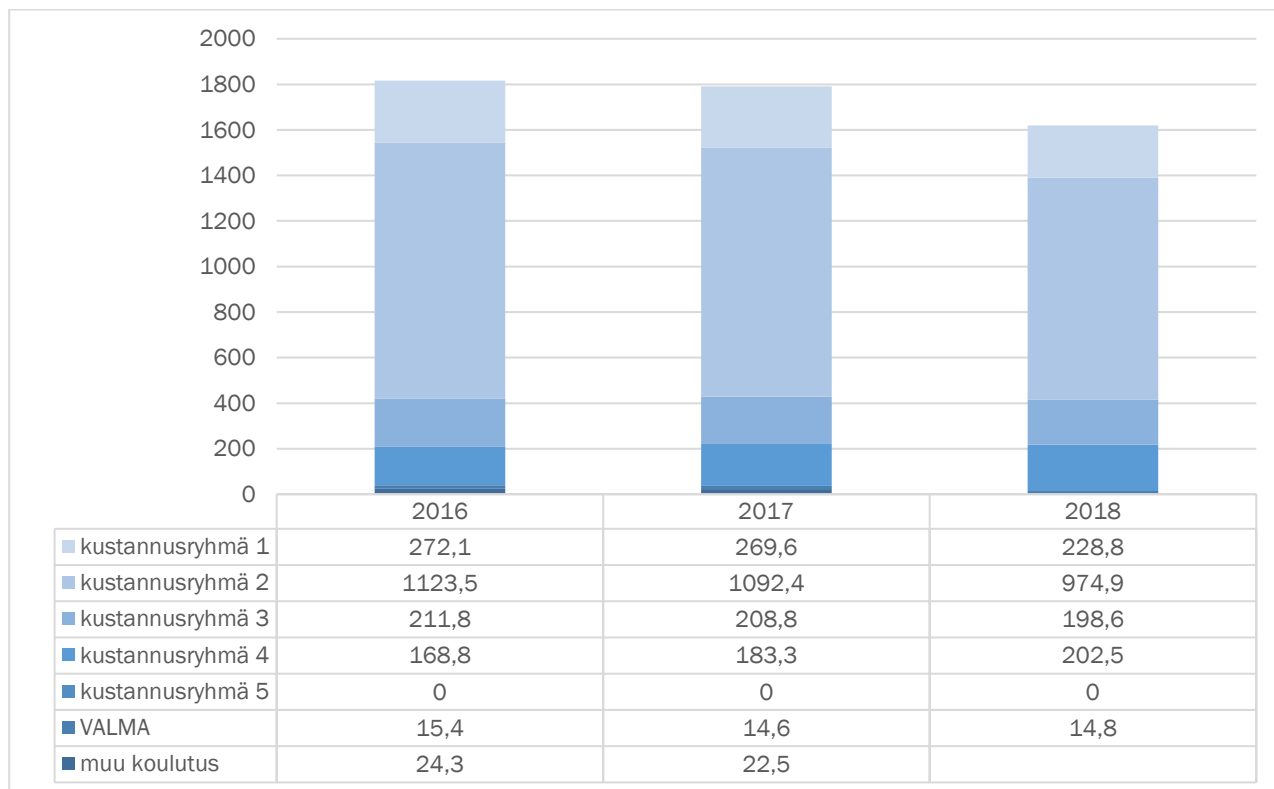
Toteutuneet opiskelijavuodet koulutustypeittain

Kuntayhtymän toteutunut opiskelijavuosisimäärä vuonna 2016 oli 1815,9 opiskelijavuotta ja 1791,2 opiskelijavuotta vuonna 2017. Vuonna 2018 kertymä oli KOSKI-palvelun (4.1.2019) mukaan 1619,6 opiskelijavuotta. Muun ammatillisen koulutuksen toteumatietoja ei vielä 2018 kerätty KOSKI-palvelun kautta.

Vuosien 2016 ja 2017 tiedot perustuvat OKM:n eri tiedonkeruiden pohjalta tekemään rahoituslaskentaan. Vuodet eivät ole suoraan keskenään vertailukelpoisia johtuen laskentatavasta ja siitä, että vuonna 2018 luvusta puuttuu muu ammatillinen tutkintoon johtamaton koulutus ja POKE koulutus Oy:n järjestämä koulutus, joita ei tallenneta KOSKI-palveluun.

Toteutuneet opiskelijavuodet kustannusryhmittäin

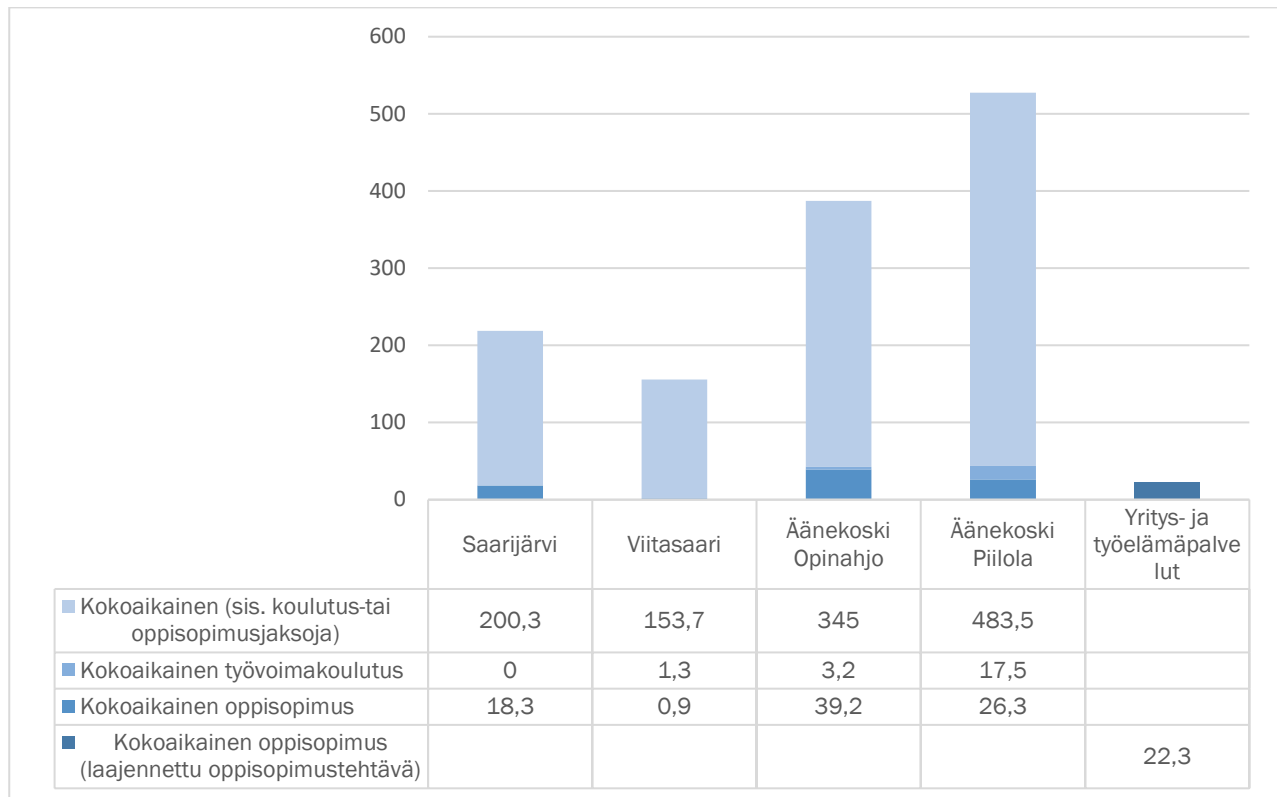

Tutkinnot jaetaan kustannusryhmiin tutkinnon järjestämisestä aiheutuvien keskimääräisten kustannusten perusteella.

Vuonna 2018 KOSKI-palvelun (4.1.2019) mukaan 60,2 % järjestetystä koulutuksesta oli kustannusryhmän 2 mukaista, esimerkkeinä koulutuksista sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, sähkö- ja automaatioalan perustutkinto ja rakennusalan perustutkinto. Kustannusryhmän 4 mukainen koulutus, esimerkkeinä logistiikan perustutkinto kuljetuspalvelujen osaamisala ja metsäalan perustutkinto, on lisääntynyt merkittävästi viimeisen kolmen vuoden aikana. Vuosina 2018 ja 2019 maatalousalan perustutkinnon painokerroin on kustannusryhmän 3 mukainen, siirtymäajan jälkeen vuodesta 2020 lukien kustannusryhmän 4 mukainen. Kustannusryhmään 1 ja valtionosuudeltaan matalimpaan kuuluvat esimerkiksi liiketoiminnan perustutkinto, lähiesimiestyön ammattitutkinto, myynnin ammattitutkinto ja taloushallinnon ammattitutkinto. Kustannusryhmän 5 mukaista koulutusta metsäalan perustutkinto, metsäkoneenkuljetuksen osaamisala ei järjestetä, koska OKM:n järjestämisluopapäätöksen mukaan koulutuksen järjestäminen ei ole tarpeellista ottaen huomioon alueellinen osaamistarve ja nykyinen koulutuksen tarjonta.

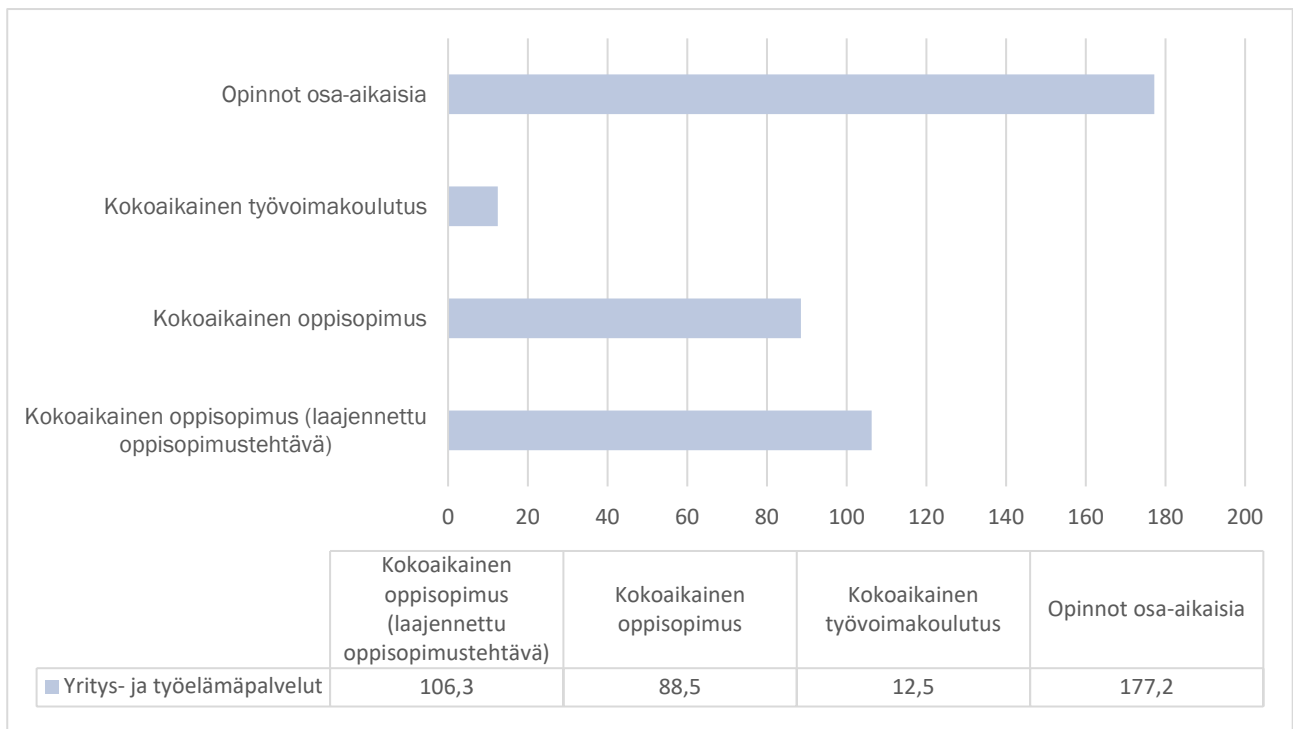
Opiskelijamäärä

Perustutkintoa suorittavat opiskelijat (opiskelijamäärä, kuukausittainen keskiarvo)

Perustutkintoa suoritti keskimäärin 1311,5 opiskelijaa (kuukausittaisten tarkastelupäivien keskiarvo). Opiskelijoista 90,2 % opiskeli kokoaikaisesti ja heidän opintoihinsa sisältyi koulutus- tai oppisopimusjaksoja. Koko opiskeluoikeuden ajan oppisopimusopiskelijoina oli 6,5% ja työvoimakoulutusopiskelijoina 1,7 % opiskelijoista. Kuntayhtymä järjesti laajennetun oppisopimustehtävän mukaisesti koulutusta myös muihin kuin järjestämisluvan mukaisiin tutkintoihin 1,7%:lle perustutkintoa suorittavista, esimerkiksi elintarvikealan perustutkinto ja metsäalan perustutkinto, metsäkoneen kuljetuksen osaamisala.

Ammatti- tai erikoisammattitutkintoa suorittavat opiskelijat (opiskelijamäärä, kuukausittainen keskiarvo)

Ammatti- tai erikoisammattitutkintoa suoritti keskimäärin 384,5 opiskelijaa (kuukausittaisen tarkastelupäivien keskiarvo). Opiskelijoista 46,1 % opiskeli osa-aikaisesti. Koko opintoajan oppisopimusopiskelijoina oli 23,0 % ja työvoimakoulutusopiskelijoina 3,3 % opiskelijoista. Kuntayhtymä järjesti laajennetun oppisopimustehtävän mukaisesti koulutusta 27,6%:lle ammatti- tai erikoisammattitutkintoa suorittavista, esimerkiksi tästä yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto ja johtamisen erikoisammattitutkinto.

Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus (VALMA) on suunnattu ensisijaisesti peruskoulutuksen päättäneille vailla toisen asteen koulutusta oleville nuorille. Koulutukseen voivat hakeutua myös aikuiset tai maahanmuuttajataustaiset henkilöt, jotka tarvitsevat lisävalmiuksia ammatilliseen koulutukseen siirtymiseksi. Joustava siirtyminen tutkintotavoitteeseen koulutukseen on mahdollista missä tahansa koulutuksen vaiheessa. VALMA-koulutuksessa oli vuonna 2018 keskimäärin 14,7 opiskelijaa.

Kuntayhtymässä järjestettiin myös ammatillista osaamista syventävää ja täydentävää koulutusta, jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai sen osan suorittaminen. Esimerkkeinä näistä koulutuksista voidaan mainita taloushallinnon controller-koulutus ja maa- ja metsätalouden tilinpäätös ja verotus-koulutus. Muuhun ammatilliseen koulutukseen, kuntayhtymän ja Poke koulutus Oy:n, järjestämään osallistui vuoden aikana 1010 henkilöä.

Työelämä- ja yrityspalvelut

Työelämäyksikön tehtävänä on palvella alueen työelämää ja sidosryhmiä. Koulutuksia ja palveluja tuoteistetaan ja toteutetaan työelämälähtöisesti yhteistyössä yritysten, muiden organisaatioiden ja työvoimapalvelujen kanssa. Koulutustarpeita ennakoidaan ja kartoitetaan erilaisissa yhteistyöryhmissä sekä mm. osaamiskartoitusten avulla. Joustavien yksilöllisten opinpolkujen rakentaminen sekä organisaatioille räätälöitävät koulutukset mahdollistavat nopean reagoinnin työelämän osaamistarpeisiin.

POKE koulutus Oy

Vuoden 2017 alussa toimintansa aloittanut kuntayhtymän täysin omistama tytäryhtiö POKE koulutus Oy tuottaa ja myy ei-tutkintoon johtavaa koulutusta, tarjoaa koulutukseen liittyviä palveluja sekä järjestää työelämän kehittämis- ja innovaatiotoimintaa. Yhtiöllä ei ollut omaa palkattua henkilöstöä tilikauden aikana. Kuntayhtymän ja osakeyhtiön välisestä palveluhankinnasta on sovittu palvelusopimuksella.

Yhtiö järjestää henkilöstö- ja täydennyskoulutusta kuten räätälöityä henkilöstökoulutusta työyhteisöille, työ- ja elinkeinohallinnon rahoittamaa moniala- ja rekrykoulutusta, ammatti-kohtaista passi- ja sertifikaattikoulutusta sekä muuta avointa ammatillista täydennyskoulutusta yksittäisille asiakkaille. Koulutusten lisäksi tarjontaan kuuluvat organisaatioille suunnatut kehittämispalvelut osaamiskartoituksineen. Yhtiön liikevaihto vuonna 2018 oli noin 143 000 euroa.

Aluekehitys ja innovaatiot

Työelämäyksikön roolina on myös nostaa esiin ja tukea alueen ja kuntayhtymän toiminnan kannalta uusia kehittämisaihoita, olla mukana niiden jatkokehittämisessä ja antaa asiantuntija-apua hankkeiden muotoiluun ja kirjoittamiseen. Monet kehittämisshankkeet vaativat ulkopuolista rahoitusta ja verkostoja tuekseen. Aluekehitystyö näyttäytyy erityisesti hanke- ja kehittämistyön kautta. Toimintaan liittyy myös hankkeiden aloituksen ja toteuttamissuunnittelun tuki. Hankkeiden toteutuksesta puolestaan vastaavat eri koulutusalat aiheesta riippuen, osassa taas vetovastuu tai kokonaistoteutus on työelämäyksiköllä.

Vuoden aikana valmisteltiin useita ESR- ja muita kehittämishankkeita. Aluekehitystyössä POKEn rooli konkretisoitui parhaiten Saarijärvi-Viitasaari seutukunnan seutujohtoryhmän ja seutukoplan työskentelyn kautta. Seutujohtoryhmässä ovat edustettuina alueen kunnat, kehittämisyritykset, oppilaitokset sekä rahoittajat. Äänekosken alueella toimimme Elinkeino- ja kilpailukykyryhmässä. Näiden lisäksi yksiköllämme on edustus Keski-Suomen Tulevaisuusryhmässä, KESU-, ELO- (Elinikäisen oppimisen), Saarijärven TYÖ- ja Pohjoisen Poolin ryhmässä. Näissä kaikissa kehitetään alueen osaamista, yhteistyötä, työvoiman saatavuutta ja elinkeinoelämän elinvoimaisuutta.

Oppisopimuskoulutus

Reformi toi muutoksia kuntayhtymän organisaatorakenteeseen. Oppisopimuskoulutus lakasi itsenäisenä tulosyksikkönä vuoden 2018 alusta ja oppisopimustoiminta sulautettiin osaksi uutta Työelämä- ja yrityspalvelut-yksikköä. Oppisopimustoimijat siirtyivät pääosin Työelämä- ja yrityspalvelut-yksikön henkilöstöön.

Oppisopimus koulutusmuotona voi olla osa myös ammatillista perustutkintoa opiskelevan opiskelijan opintoja. Kun opiskelija on osana opintojaan työpaikalla tapahtuvassa koulutuksessa, se voidaan toteuttaa lyhyellä oppisopimuksella tai koulutussopimuksella lukukausien tai kesän aikana kesätyössä. Oppisopimus- tai koulutussopimusjaksoja on useampia perustutkintokoulutuksen aikana ja näin opiskelija oppii käytännön työelämässä tulevan

ammattinsa taitoja käytännön työssä. Vuonna 2018 opiskelijat hyödynsivät hyvin kesätyötään osaksi opintoja. Näitä ns. kesäoppisopimuksia tehtiin kesän 2018 ajalle noin 70 kappaletta.

Kuntayhtymällä on lupa laajennettuun oppisopimustehtävään, joka tarkoittaa sitä, että kuntayhtymä voi järjestää oppisopimuskoulutuksena kaikkia toiseen asteen ammatillisia tutkintoja tai niiden osia. Kuntayhtymä voi ostaa tarvittavaa tietuopuolista koulutusta ja näyttöjä toisilta koulutuksenjärjestäjiltä niihin tutkintoihin tai tutkinnon osiin, joihin kuntayhtymällä ei ole tutkinnon järjestämislupaa. Laajennetun oppisopimustehtävän avulla kuntayhtymä pystyy vastaamaan toiminta-alueensa koulutustarpeisiin monipuolisesti ja alueen työelämän tarpeiden mukaisesti.

Viestintä ja markkinointi

Vuonna 2018 aloitettiin kuntayhtymän markkinointistrategian uudistus yhteistyössä Aava & Bang Oy:n kanssa. Kokonaisuus sisältää markkinointikonseptin, sisältösuunnitelman, visuaalisen uudistuksen ja verkkopalvelun. Loppuvuodesta käyttöön otettiin uudet ilmoitusmateriaalit ja markkinointilauseet.

Lupaus perustutkinnoissa: Älä unta näe. Tee siitä totta.
Lupaus työelämäpalveluissa: Tunne rajasi. Sitten riko ne.
Poke. Se on elämää.
Me ollaan Poke.

Kehittäminen ja hankkeet

Laatutyö

Laadunhallinta perustuu jatkuvan ja systemaattisen kehittämisen periaatteelle ja toiminnan suunnittelun (tavoitteet), toteutuksen, arvioinnin (tulokset) ja kehittämisen sykliin. Laadunhallinnalla vastataan toimintaympäristön muutoksiin, asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin sekä tuetaan koulutuksen jatkuvaa parantamista. Kuntayhtymässä tehdään säännöllisesti itsearviointia, joka koskee asetettuja toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Kuntayhtymän toimintakertomus ja tilinpäätös ovat vuosiraportteja. Lisäksi osavuosikatsaus esitetään elokuussa. Koulutuskuntayhtymä osallistuu Koulutuksen arviointikeskuksen (KARVI) koordinoimiin valtakunnallisiin sekä oppimistulosten kansallisiin arviointeihin. Arviointitietoa kerätään systemaattisesti eri menetelmillä. Keskeisimpiä ovat ARVO-amispalautekysely, henkilöstökysely ja sidosryhmäkysely.

Keskeinen laatutyötä eteenpäin vievä forum on ollut Samassa veneessä –laatuverkoston hanke, jossa korostuu yhteistyö, toisilta oppiminen ja tiedon jakaminen. Kehittämistä tehdään toimintajärjestelmien itsearvioinnin pohjalta laadittujen kehittämissuunnitelmien mukaisesti.

Tavoitteena on saavuttaa reformin edellyttämä kestävä laatutaso.

Kansainvälistyminen

Kansainvälisyyteen keskeisesti liittyvät toimintamuodot kuten opiskelija- ja opettajaliikkuvuudet toteutettiin pääasiassa POKE International –hankkeen kautta, jonka rahoitus tulee Erasmus+ -ohjelmasta. Vuonna 2018 vaihtoon osallistui POKEsta yhteensä 11 opiskelijaa ja 6 henkilöstön jäsentä. Liikkuvuusjaksot suuntautuivat Espanjaan, Hollantiin, Italiaan, Norjaan, Puolaan, Saksaan ja Tsekiin.

Henkilöstön liikkuvuusjaksoilla valmisteltiin opiskelijoiden liikkuvuuksia. Lisäksi henkilöstön jäsenet pääsivät tutustumaan oman alansa työpaikkoihin, jakamaan omaa asiantuntijuuttaan sekä kertomaan POKEsta ja suomalaisesta koulutusjärjestelmästä.

Vuonna 2018 kansainvälisyys lisääntyi erityisesti ICT-alalla. Ammattiopiston oppimisympäristöihin keskittyvä työ voitti Atea-konsernin Vuoden digitaalisin teko 2018 -kilpailun. Kilpailuun osallistui kymmeniä digitaalisia ratkaisuja julkishallinnosta ja yritysmaailmasta. POKE osallistui kilpailuun digitaalisilla oppimisympäristöillään, kuten metsäkone- ja hitsaussimulaattoreilla, VR-tekniikalla sekä pelillisellä oppimisella. Digitaalinen ja pelillinen oppiminen sekä esimerkiksi virtuaalitekniikka yleistyvät maailmalla nopeasti.

Kuntayhtymä oli edustettuna tammikuussa 2018 Lontoossa pidetyssä maailman suurimmassa BETT-opetusteknologiatapahtumassa. Singaporessa osallistuttiin Microsoftin E2 2018 Education Exchange –tapahtumaan, jossa esiteltiin myös Minecraft Äänekoski sovellusta.

Järjestelmäasiantuntija Pekka Ouli sai arvostetun Microsoftin Fellow-arvonimen vuoden lopulla. Microsoftin Innovative Educator Fellow (MIE) –henkilöt valitaan vuodeksi kerrallaan. Maailmanlaajuisesti heitä on 300 ja Pekka Ouli on ainoa MIE Fellow Suomessa.

EU-hankkeet

Kuntayhtymä on mukana hankkeissa, jotka hyödyttävät Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston perustehtävää. Kuntayhtymä osallistuu yhteishankkeisiin osatoteuttajana ja kumppanina, mutta toteuttaa myös omia hankkeita.

Vuonna 2018 kuntayhtymä oli mukana yhteishankkeissa, joita hallinnoivat mm. Jyväskylän koulutuskuntayhtymä ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Yhteishankkeita olivat:

eBoss-hyvinvointivalmennusta nuorille

Hankkeessa edistetään ammatillisessa koulutuksessa opiskelevien nuorten terveellisiä elämäntapoja, tuetaan elämänhallintaa ja kehitetään arkielämän taitoja sekä sosiaalista vuorovaikutusosaamista. Tavoitteena on myös vahvistaa nuorten opiskelu- ja toimintakykyä.

Sujuvat työnhakumarkkinat

Hanke tukee Nuorisotakuun toteutumista ja edistää ammattiin valmistuvien opiskelijoiden siirtymistä työelämään. Tavoitteet kohdistuvat sekä oppilaitosten henkilöstön ja opiskelijoiden toimintaan että yhteistyön syventämiseen alueen työntajien kanssa. Hankkeella on kaksi osa-aluetta: Työnhakuosaamisen kehittäminen ja Sosiaalinen media ja sähköiset kanavat työnhaussa.

LuoKSe -Luontolähtöisiä palveluita Keski-Suomesta

LuoKSe tukee maaseudun uusia palvelumuotoja ja monialaisten yritysten uusia palveluinnovaatioita Green Care -toiminnan tiedottamisen ja palvelumahdollisuuksien tunnistamisen avulla.

Lähienergialla omavaraisuuteen

Tavoitteena on kehittää maakunnan energiahuoltovarmuutta ja parantaa energiaomavaraisuutta.

Sykettä Keski-Suomen metsiin

Hankkeen avulla annetaan tietoa metsänomistajille ja metsäkoneenkuljettajille metsien hoidosta, metsien käytöstä, luonnon monimuotoisuudesta sekä haetaan lisää osaajia alalle.

Kohti laatua

Tarkoituksena on parantaa pohjoisen Keski-Suomen pienten yritysten kilpailukykyä lisäämällä laatutietoisuutta ja -osaamista sekä edistää laatutyökalujen käyttöönottoa yrityksissä viestinnän ja tiedottamisen keinoin.

Vahvistu verkossa

Verkosto pyrkii kehittämään aikuisten luku-, kirjoitus-, matemaattisia- ja digitaitoja tukevia sekä osaamista kohentavia oppimis- ja ohjauskokonaisuuksia.

Rakennetaan puusta

Tavoitteena lisätä tietoa puusta ja puun käytöstä rakentamisessa ja puutuotteissa, selvittää puurakentamisen ongelmia ja yhdistää eri alojen toimijoita verkostoksi.

Hanke	Rahoittaja	ESR/ Valtion- rahoitus	Omarahoi- tusosuus	Muu rahoitus	Kokonais- rahoitus
eBoss-hyvinvointi- valmennusta nuorille	Euroopan sosiaalirahasto	21 778	7 259		29 037
Sujuvat työnhakumarkkinat	Euroopan sosiaalirahasto	119 015	45 144		164 159
Luokse-Luontolähtöisiä palveluita Keski-Suomesta	Maaseutu- rahasto	58 101	3 013		61 114
Lähienergialla omavaraisuuteen	Maaseutu- rahasto	12 121	1 023		13 144
Sykettä K-S metsiin	Maaseutu- rahasto	50 000	5 800		55 800
Kohti Laatua	Maaseutu- rahasto	14 556	14 556		14 556
Vahvistu verkossa	Euroopan sosiaalirahasto	143 380	28 676		172 056
Rakennetaan puusta	Maaseutu- rahasto	69 518			69 518
Yhteensä	8	488 469	90 915	0	579 383

Kuntayhtymä oli päätoteuttajana seuraavissa hankkeissa:

Biotar kehittäminen

Tavoitteena on yhdistää POKEn ja JAMKin biomassojen korjuu-, kunnossapito- ja logistiikka-osaamista sekä luoda sille toimintamalli ja oppimisympäristö.

Biotar investointi

Oppimisympäristöön liittyvien koneiden ja laitteiden hankinta.

DuuniStep

Tavoitteena on työllisyyden edistäminen yhdistämällä uudella tavalla kuntatoimijan (Saarijärvi) ja koulutuspalvelujen tuottajan (POKE) osaaminen ja toimintaprosessit. Keskeistä on työnhakijoiden ja työnantajien henkilökohtainen ohjaus ja osaamisen kehittäminen työelämälähtöisesti ja ennakoivasti.

Hanke	Rahoittaja	Toteutus- rooli	ESR/ Valtion- rahoitus	Oma- rahoitus- osuus	Muu rahoitus	Kokonais- rahoitus
Biotar Osaamisalusta kehittäminen	Aluekehitys- rahasto	Pää	300 754	139 609	25 000	465 363
Biotar investointi	Aluekehitys- rahasto	Pää	219 499	219 499		438 998
DuuniStep	Euroopan sosiaali- rahasto	Pää	170 874	56 958		227 832
Yhteensä	3		691 127	416 066	25 000	1 132 193

Ammatillisen koulutuksen kehittämishankkeet

Opetushallitus myöntää koulutuksen järjestäjille avustuksia ammatillisen koulutuksen kehittämiseen. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää koulutukseen liittyviä harkinnanvaraisia erityisavustuksia.

Yhteishankkeita olivat mm.:

Samassa Veneessä 5

Vauhditetaan, puhalletaan puhuria, reformin mukaisen laadunhallintajärjestelmän toimeenpanoon. Tavoitteena reformin mukaisen laadunhallintajärjestelmän jatkuva kehittäminen, arviointikulttuurin kehittäminen ja laadunhallintajärjestelmän itsearviointiin valmistautuminen.

Metsät kasvuun

Metsäoppia digitaalisesti, virtuaaliopetusmateriaalien kehittäminen.

Hanke	Rahoittaja	Valtionrahoitus	Oma-rahoitusosuus	Muu rahoitus	Kokonaisrahoitus
Samassa veneessä arvioinnin aallokossa 5	Opetushallitus	14 085	4 695		18 780
Metsät kasvuun	Metsäkoulutus ry	5 590	2 080		7 670
Yhteensä	2	19 675	6 775	0	26 450

Omia kehittämishankkeita:

Ohjaavat mestarit

Kehittämiskohteena on pohjoisen Keski-Suomen alueella puu- ja rakennustuoteteollisuuden yrityslähtöisen koulutusmallin rakentaminen. Keskeistä on työpaikoilla tapahtuva oppiminen viemällä perustutkintojen tutkinnonosien kouluttaminen ja näyttöjen arviointi yrityksiin.

Ammattilaisten virtuaaliympäristöt

Kehitetään uusia virtuaaliympäristöjä ja simulaatioita sisältäviä ympäristöjä yhdessä työelämän ja opiskelijoiden kanssa. Virtuaaliympäristöjä toteutetaan perustuen VR-teknologiaan, testataan Ponssen ja Valtran ympäristöjä opetuksessa.

Luonnonvara-alan reformin kehittäminen ja digiloikka

Vahvistetaan yhteistyöverkostoa ympäri Suomea olevien luonnonvara-alan oppilaitosten kesken ja toteutetaan henkilöstö- ja opiskelijavaihtoja. Järjestetään työpajoja, joissa esitellään, pilotoidaan ja jaetaan hyviä kokemuksia jo käytössä olevista digimateriaaleista ja ratkaisuista.

Liikkuva koulu: toinen aste

Tavoitteena aktiivisempi ja viihtyisämpi opiskelupäivä – hyvinvoiva opiskelija.
Lisää liikettä – vähemmän istumista. Oppimisen edistäminen ja osallisuuden lisääminen.

Liikkuva koulu

Liikkuva Poke -toiminnan tavoitteena on saada lisää liikettä opiskelijoiden ja myös henkilökunnan arkeen. Tavoitteena on lisätä liikettä koulupäiviin ja vapaa-ajalle, sekä vähentää ja tauottaa istumista.

Hanke	Rahoittaja	Valtion-rahoitus	Oma rahoitus-osuus	Muu rahoitus	Kokonais-rahoitus
Ohjaavat mestari Strategiarahoitus	Opetus ja kulttuuri-ministeriö	150 000			150 000
Ammattilaisten virtuaaliympäristöt Strategiarahoitus	Opetus ja kulttuuri-ministeriö	100 000			100 000
Luonnonvara-alan reformin kehittäminen ja digiloikka	Opetushallitus	15 600	5 200		20 800
Liikkuva koulu: toinen aste	Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto	40 500	8 100		48 600
Liikkuva koulu	Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto	44 000	11 000		55 000
Yhteensä	5	350 100	24 300	0	374 400

Kansainvälisyshankkeita:

Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO tukee ammatillisten oppilaitosten kansainvälistymistä toteuttamalla erilaisia harjoittelu-, vaihto- ja apurahaohjelmia.

Hanke	Rahoittaja	Valtion-rahoitus	Omarahoitus-osuus	Muu rahoitus	Kokonais-rahoitus
Erasmus+ 2017	Cimo	75 062	18 766		93 828
Yhteensä	1	75 062	18 766	0	93 828

Investoinnit

Vuoden 2018 investoinnit, yhteensä noin 1,0 milj. euroa (brutto), muodostuivat lähinnä opetuksen ja muun toiminnan käyttöön tarvittavan irtaimen käyttöomaisuuden hankinnasta. Yksittäisistä hankinnoista suurimmat olivat Piilolan yksikön metalliosastolle hankittu särmäyspuristin (0,1 milj. euroa) sekä logistiikan kuorma-auto (0,1 milj. euroa). Sekä Piilolaan että Tarvaalaan hankittiin keittiöiden laitteita (sähköuunit, monitoimipadat). Piilolassa uusittiin C-rakennuksen kattopinnoitetta sekä saatettiin loppuun logistiikan harjoitusalueen asfaltointi. Investointimenoihin suunniteltu hakkuukoneen hankinta (265.000 €) rahoitettiin lopulta leasingin kautta.

Kaiken kaikkiaan investointimenot alittuivat talousarvioon nähden noin 0,5 milj. eurolla. Investointimenojen taso jäi muutamaa edellisvuosiin verrattuna noin 1/3-osaan.

Kuntayhtymän sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäinen valvonta on tärkeä osa organisaation johtamista. Sen tavoitteena on toiminnan tuloksellisuuden (= taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden) varmistaminen ja parantaminen sekä toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Johdolla on ensisijainen vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Sisäinen valvonta jakaantuu sisäiseen tarkkailuun, luottamushenkilöiden suorittamaan seurantaan ja sisäiseen tarkastukseen.

Sisäinen tarkkailu on jatkuviin toimintarutiineihin sisältyvää toimintojen ja varojen käytön valvontaa. Sitä varten ei ole erillisiä toimielimiä. Sisäisellä tarkkailulla varmistetaan, että tehtävät hoidetaan oikeaan aikaan, suunnitellulla ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä tehtävään osoitettujen voimavarojen puitteissa. Sisäinen tarkkailu toteutuu johtamisjärjestelmällä ja siihen liittyvällä tavoitteiden määrittelyllä ja asettamisella, johdonmukaisena organisaationa ja toimivina laskenta- ja raportointijärjestelminä. Organisaatio ja viranhaltijoiden toimivalta on määritelty kuntayhtymän hallintosäännössä, jonka viimeisin versio otettiin käyttöön 01.01.2018.

Toimintaohjeita sisältyy mm. vuosittain päivitettävään talousarvion täytäntöönpano-ohjeeseen, jota laadittaessa sisäisen valvonnan näkökulma on otettu huomioon. Jokaisen esimiesasemassa olevan tehtävänä on huolehtia toimialueensa sisäisestä valvonnasta.

Kunnallishallinnossa seuranta on ennen muuta luottamushenkilöille kuuluva osa sisäistä valvontaa. Seurannan keskeisiä tehtäviä ovat tavoitteiden asettamisen ja saavuttamisen valvonta, valmistelun ja esittelyn valvonta sekä johtamistoiminnan toimivuuden valvonta.

Kuntayhtymään ei ole perustettu erityistä sisäisen tarkastuksen yksikköä tai sisäisen tarkastajan tehtävää. Palvelua ei ole myöskään hankittu ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Viranhaltijatyönä on suoritettu kassojen ja rahavirtojen tarkastusta. Edellä mainitulla tavalla suoritettussa sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu vuoden 2018 aikana raportoitavia virheitä tai puutteita.

Sisäistä valvontaa ohjaa kuntayhtymän hallituksen 2012 hyväksymä sisäisen valvonnan ohje, valtuuston 2014 hyväksymä riskienhallintapolitiikka ja hallituksen 2016 hyväksymä riskienhallinnan järjestämisen ja raportoinnin ohjeistus. Näitä täydentävät sekä valtuuston 2016 hyväksymät varallisuudenhoidon ja sijoitustoiminnan perusteet että hallituksen hyväksymä sijoituspolitiikka.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Kuntayhtymän toimintatuotot vuodelta 2018 olivat noin 16,4 milj. euroa ja ylittivät talousarvion noin 0,5 %:lla. Edellisvuoteen verrattuna toimintatuotot laskivat noin 1,1 milj. euroa eli noin 6,5 %:a. Tämä johtui pääasiassa liiketoiminnan myyntituottojen tasaisesta supistumisesta usean eri tulolajin kohdalla. Myös hanketoimintaan saadut avustukset ja tuet vähensivät edellisvuodesta.

Toimintakuluja kirjattiin noin 16,8 milj. euroa. Talousarvioon nähden ylitystä kertyi noin 3,8 %:a. Vähennyistä edelliseen vuoteen verrattuna oli noin 80.000 euroa.

Kuntayhtymän toimintakate jäi noin 0,4 milj. euroa alijäämäiseksi. Toimintakate putosi edellisen vuoden tasosta noin 1,0 milj. euroa. Rahoitustuotot olivat noin 0,36 milj. euroa, mikä oli noin 0,2 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Vuosikate jäi noin 43.000 euroa alijäämäiseksi. Toiminta- ja vuosikate toteutuivat talousarvioon ja odotuksiin nähden ennakoitua selvästi huonommin. Niiden taso oli täysin riittämätön pitkäjänteisen ja suunnitelmallisen kehittämisen sekä uusiutumisen näkökulmasta arvioituna.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat noin 1,5 milj. euroa ja tilikauden tulos noin 1,6 milj. euroa alijäämäinen. Poistoeron vähennyksen ja varausten vähennysten jälkeen tilikauden alijäämäksi jäi noin 1,4 milj. euroa.

Tuloslaskelma vuosina 2018 ja 2017

	Toteutuma 2018	Toteutuma 2017	Muutos -%
Toimintatuotot	16 362 512	17 464 938	-6,3
Toimintakulut	-16 769 119	-16 848 273	-0,5
Toimintakate	-406 606	616 664	-165,9
Rahoitustuotot ja kulut	363 207	559 914	-35,1
Vuosikate	-43 399	1 176 578	-103,7
Poistot käyttöomaisuudesta ja pitkävaikutteisista menoista	-1 538 280	-1 423 558	8,1
Tilikauden tulos	-1 581 679	-246 980	540,4
Poistoeron lisäys/vähennys	93 392	93 392	0,0
Varausten lisäys/vähennys	78 066	25 596	205,0
Rahastojen lisäys/vähennys			
Tilikauden yli/alijäämä	-1 410 221	-127 991	1 001,8

Toiminnan rahoitus

Kuntayhtymän rahoitusasema säilyi hyvänä koko tilikauden, vaikka rahoitusomaisuuden määrä vähenikin. Tulorahoitus jäi negatiiviseksi n. 43 000 euroa. Käyttöomaisuusinvestointien määrä (brutto) oli noin 1,0 milj. euroa. Investointeihin saatiin rahoitusosuutta (Biotar-investointihankkeen) osalta 0,2 milj. euroa. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettovai-
kutukset rahoitukseen oli negatiivinen noin 0,8 milj. euroa.

Rahoituslaskelma vuosina 2018 ja 2017

	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Tulorahoitus	-43 399	1 176 578
Investointimenot	-996 492	-3 187 227
Rahoitusosuudet investointeihin	209 325	
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-830 566	-2 010 649
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset	-73 264	272 310
Vaihto-omaisuuden muutos	-225 378	109 458
Saamisten muutos	249 364	-254 531
Korottomien velkojen muutos	583 137	-773 867
Rahoituksen rahavirta yht.	533 859	-646 630
Rahavarojen muutos	-296 708	-2 657 279
Rahavarat 31.12.	11 423 322	11 720 030
Rahavarat 1.1.	11 720 030	14 377 308
Rahavarojen muutos	-296 708	-2 657 279

Rahoitusasema ja sen muutokset

Kuntayhtymän taseen loppusumma 31.12.2018 oli 29,1 milj. euroa. Taseen loppusumma pieneni edellisvuodesta noin 1,0 milj. euroa eli noin 3,5 %. Omavaraisuusaste oli 92 % ja suhteellinen velkaantuneisuus oli 14,6 %.

Tase	31.12.2018	31.12.2017
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat	16 715 420	17 466 533
Vaihto-omaisuus	340 991	115 613
Saamiset	590 005	839 369
Rahoitusarvopaperit	9 368 000	9 620 850
Rahat ja pankkisaamiset	2 055 322	2 099 180
Vastaavaa yhteensä	29 069 739	30 141 545
Vastattavaa		
Oma pääoma	25 668 736	27 152 221
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	758 864	930 322
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 642 139	2 059 002
Vastattavaa yhteensä	29 069 739	30 141 545

Kokonaistulot ja menot

Kuntayhtymän kokonaistuloista varsinaisen toiminnan osuus oli 97 %.

Tulot	2018	Menot	2018
Varsinainen toiminta		Varsinainen toiminta	
Toimintatuotot	16 362 512	Toimintakulut	16 769 119
Korkotuotot	347 109	Korkokulut	1 914
Muut rahoitustuotot	18 862	Muut rahoituskulut	850
Investoinnit		Investoinnit	
Investointitulot	209 325	Investointimenot	996 492
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Oman pääoman lisäys	100	Oman pääoman vähennys	300
Kokonaistulot	16 728 484	Kokonaismenot	17 768 375

Tuloksen käsittely

Kuntayhtymän tulos oli -1 581 679,24 euroa. Hallitus esittää, että poistoeron vähennystä kirjataan 93 392,43 euroa ja varausten vähennystä 78 065,61 euroa. Tilikauden alijäämäksi muodostui -1 410 221,20 euroa ja se esitetään siirrettäväksi edellisten tilikausien yli-/alijäämättilille.

Kokonaistalouden tunnusluvut

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaiset tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen mukaiset tunnusluvut vuodelta 2018 ja 2017 ovat seuraavat:

Tuloslaskelman tunnusluvut	2018	2017
Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista	98,0	104,0
Vuosikate %	-0,3	6,7
Vuosikate %:a poistoista	-3,0	83,0
Vuosikate/opiskelija	-31,0	864,0
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-3 772 191	-2 289 522
Investointien tulorahoitus %	-6,0	37,0
Kassavarat 31.12.milj.euroa	2,2	2,1
Kassan riittävyys pv	45,4	38,0
Taseen tunnusluvut	2018	2017
Omavaraisuus %	92,0	94,0
Suhteellinen velkaantuneisuus %	14,6	11,4
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	15,0	11,0
Lainakanta 31.12.	0,0	0,0

Tavoitteiden toteutuminen

Kuntayhtymän perustehtävänä, toiminta-ajatuksena on: Ammattitaidolla hyvinvointia seudun parhaaksi. Toimintaa ohjaavat arvoina yhdessä tekeminen, vastuullisuus sekä uudistuminen ja kehittyminen. Tavoitteena on, että kuntayhtymä on vetovoimainen osaamisen kehittäjä.

Keskeiset tavoitteet ja toiminnan suuntaviivat perustehtävän toteuttamiseksi ja tavoitetilan saavuttamiseksi ovat asiakaslähtöisyys, toimiva työyhteisö ja motivoitunut henkilöstö sekä tuloksellinen toiminta ja talous.

Asiakaslähtöisyys

Laadukas opetus

Tavoitteena on, että opiskelijoiden arvio koulutuksen kokonaislaadusta on 4,2 (arviointias- teikko 1 – 5). Tulokset perustuvat kevään 2018 Inka-koulutuksen arviointijärjestelmäky- selyyn ja syksyn 2018 osalta OPH:n amisपालautekyselyyn.

Keväällä 2018 opiskelijoiden arvio koulutuksen kokonaislaadusta oli koulutusmuodoittain 3,9 – 4,6. Syksyllä 2018 koko tutkinnon suorittaneiden opiskelijoiden arvio opetuksen ko- konaislaadusta perustutkintojen osalta 3,9 ja ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osalta 4,5. Laatutavoitteena oli 4,2.

Sidosryhmätyytyväisyys

Tavoitteena on, että sidosryhmien arvio kuntayhtymän toiminnasta ja koulutuksesta on 4 (arviointias- teikko 1 – 5). Arvio perustuu sidosryhmäkyselyyn, joka tehdään kuntayhtymän yhteistyökumppaneille. Kysely on suunnattu ammatillisten neuvottelukuntien työelä- mäedustajille, jäsenkunnille, kehittämissyhtiöille, oppilaitoksille, valtion viranomaisille, jär- jestöille ja yhdistyksille sekä lehdistölle.

Kyselyllä kartoitetaan sidosryhmien käsityksiä toiminnan eri osa-alueista:

- mielikuva
- alueellinen toiminta
- palvelut ja tuotteet
- yhteistyö ja viestintä
- asiakaslähtöisyys
- kehitys ja tulevaisuus

Joka toinen vuosi toteutettava kysely suunnattiin vuonna 2017 työssäoppimispaikkojen työ- paikkaohjaajille. Seuraavan kerran sidosryhmäkysely järjestetään syksyllä 2019.

Toimiva työyhteisö ja motivoitunut henkilöstö

Toimiva työyhteisö

Työyhteisön toimivuuden mittareina ovat:

- tiedonkulku johdon ja henkilöstön välillä
- henkilöstön vaikutusmahdollisuudet työtä ja itseä koskeviin asioihin
- työpaikan ilmapiiri
- henkilökunnan valmius edistää POKEn menestymistä

Arvio perustuu säännöllisesti toteutettavaan henkilöstökyselyyn. Syksyllä 2018 toteutetussa henkilöstökyselyssä merkittävimmiä kehittämistarpeiksi todettiin tiedonkulku kuntayhtymän johdon ja henkilöstön välillä, uusiin asioihin perehdyttäminen ja reformiin, organisaatorakenteisiin ja järjestelmiin liittyvien muutosten sujuva eteneminen. Keskiarvo kyselyssä työpaikalle annetuista yleisarvosanoista oli 3,7.

Ammattitaitoinen ja kehittyvä henkilöstö

Päätoimisista opettajista tavoitteen mukaan muodollisesti päteviä on 85 %. Tavoite toteutui Äänekoski Opintahjon ja Äänekoski Piilolan yksiköissä. Koko kuntayhtymän päätoimisista opettajista muodollisesti päteviä oli 89,5 %.

Koulutuspäiviä/päätoiminen henkilöstö oli 3,8 päivää (tavoite 4 päivää/henkilö). Painopisteenä henkilökunnan koulutuksessa oli uuden ammatillisen koulutuksen mukanaan tuomat muutokset ja uusien oppimisympäristöjen käytön vakiinnuttaminen. Tähän liittyen opettajille ja muulle henkilökunnalle järjestettiin TVT-koulutuksia. Henkilökunta osallistui myös oman alansa ammatilliseen täydennyskoulutukseen.

Tuloksellinen toiminta ja talous

Tuloksellinen toiminta

Peruskoulutuksessa tavoitteena vuonna 2018 oli, että korkeintaan 8-12 % riippuen koulutusmuodosta opiskelijoista lopettaa opintonsa kesken. Vuonna 2018 keskeyttämisprosentti oli 14,3%. Eroamisen syitä olivat mm. opintojen jatkaminen jollain muulla opintolinjalla, motivaation puute ja henkilökohtaiset syyt. Aiemmista vuosista poiketen reformin ja KOSKI-palvelun edellyttämän toimintatavan mukaisesti eronneiksi katsotaan kaikki kyseisessä tutkinnossa opintonsa ennen henkilökohtaisessa opintojen kehittämissuunnitelmassa määritellyä tavoitteen saavuttamista keskeyttäneet. Eronneiden määrää on verrattu opiskelijamäärän kuukausittaiseen keskiarvoon.

Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kohdalla keskeyttämisprosentti oli 14,4%.

Tutkinnon tavoiteajassa (valmistumispäivä ≤ arvioitu valmistumispäivä) suorittaneiden osuus valmistuneista oli perustutkinnoissa 89,1% ja ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa 69,0%.

Koko tutkintoja suoritettiin 735 ja osatutkintoja 158.

Kuntayhtymän syksyllä 2018 Mikko Kesä Oy:llä teettämän selvityksen perusteella 1.1.-30.8.2018 valmistuneista 71% oli työelämässä. OPH:n amispalautekyselyn ja ARVO-järjestelmän tietojen mukaan 1.7.-31.12.2018 välisenä aikana koko tutkinnon suorittaneista työllistyi 52,9 %. Molempien kyselyiden vastausprosentti ylitti 70%.

Uusiutumisen edellyttämä taloudellinen tulos

Haasteellisista lähtökohdista johtuen vuosikatetavoite oli vaatimaton (443 500 €) verrattuna pitkän aikavälin toteutuneeseen tasoon. Tavoitetta ei kuitenkaan saavutettu vuosikatteen jäädessä noin 43 000 euroa miinukselle.

Vuosikatteella tulisi pystyä kattamaan käyttöomaisuudesta sekä rakennuksista kirjattavat poistot. Sekä toiminta- että vuosikate jäivät selvästi tasosta, jota terveeltä ja tasapainoiselta taloudelta tulee edellyttää. Vuonna 2018 saavutettu taloudellinen tulos ei riitä tulevina vuosina riittävän uusiutumisen mahdollistamiseen eikä terveen toiminnan edellyttämän investointiohjelman toteuttamiseen.

Rahoitustuotot olivat nettomäärältään noin 363 000 euroa ylittäen talousarvion noin 54 000 eurolla. Huomionarvoista on kuitenkin se, että vuoden 2017 tasosta jäätiin noin 200 000 euroa. Rahoitustoiminnan arvioidut tuotto-odotukset ovat laskevia myös lähivuosina kuntayhtymän sijoitussalkussa olevien hyvätuottoisten korkotuotteiden erääntyessä ja korkotason pysyessä matalahkona uusia riskittömiä sijoituskohteita mietittäessä.

Toimintamenot toteutuivat noin 616 000 euroa suurempina kuin talousarviossa arvioitiin. Tämä selittyy palvelujen ostoissa sekä aineiden ja tarvikkeiden hankinnassa tapahtuneilla ylityksillä. Suurin kuluerä henkilöstökulut sen sijaan toteutui talousarvion mukaisena. Vuoden 2017 verrattuna toimintakulut laskivat noin 80 000 euroa.

Kaiken kaikkiaan vuoden 2018 täytyy jäädä kuntayhtymän historiaan ns. pohjakosketusvuotena. Toimintatuottojen ja -kulujen suhde täytyy saattaa asteittain terveeseen tasapainoon, jotta voimme säilyttää paikkamme kiristyvässä kilpailussa vetovoimaisena vaihtoehtona opiskelijoille. Vuodesta 2019 on muodostuttava uuden nousun alkuketki.

Strategiset tavoitteet ja menestystekijät sekä tavoitteet vuonna 2018

STRATEGISET TAVOITTEET					
Menestystekijät	Mittarit	Tavoitteet 2018	Toteutuma 2018	Toteutuma 2017	Toteutuma 2016
ASIAKASLÄHTÖISYYS					
Laadukas opetus	Opiskelijoiden arvio opetuksen/koulutuksen kokonaisuudesta, arviointiasteikko 1 - 5 (opiskelijakysely) *perustutkinnot *ammatti- ja erikoisammattitutkinnot		1.7.-31.12.2018 ¹		
			* 3,9 * 4,5		
	* nuorten peruskoulutus * aikuiskoulutus * oppisopimuskoulutus	* 4,2 * 4,2 * 4,2	1.1.-30.6.2018 ² * 3,9 * 4,3 * 4,6	* 4,1 * 4,2 * 4,0	* 4,0 * 4,1 * 4,4
Sidosryhmätyytyväisyys	Sidosryhmien arvio toiminnasta ja koulutuksesta, arviointiasteikko 1 - 5 (sidosryhmäkysely)	* Kyselyä ei toteutettu vuonna 2018		* 3,9	* Kyselyä ei toteutettu vuonna 2016
TOIMIVA TYÖYHTEISÖ JA MOTIVOITUNUT HENKILÖSTÖ					
Toimiva työyhteisö	Henkilöstön arvio työyhteisön toimivuudesta, arviointiasteikko 1 - 5 (henkilöstökysely) * tiedonkulku johdon ja henkilöstön välillä * vaikutusmahdollisuudet työtä ja itseä koskeviin asioihin * työpaikan ilmapiiri * henkilökunnan valmius edistää POKEn menestymistä	* 4 * 4 * 4 * 4		* Kyselyä ei toteutettu vuonna 2017	
			* 2,9 * 3,8 * 3,8 * 4,5		* 3,1 * 4,1 * 4,1 * 4,6
Ammattitaitoinen ja kehittyvä henkilöstö	Muodollisesti pätevien opettajien osuus	85 %	89,5 %	86,3 %	85,0 %
	Koulutuspäivät/päätoiminen henkilöstö	Keskimäärin 4 päivää/henkilö	3,8 päivää/henkilö	4,4 päivää/henkilö	3,2 päivää/henkilö

¹ OPH:n amispalautekysely, ARVO-järjestelmä, Vipunen

² INKA-koulutuksen arviointijärjestelmä

STRATEGISET TAVOITTEET					
Menestystekijät	Mittarit	Tavoitteet 2018	Toteutuma 2018	Toteutuma 2017	Toteutuma 2016
TULOKSELLINEN TOIMINTA JA TALOUS					
Tuloksellinen toiminta	Koulutuksen keskeyttäminen, % *perustutkinnot *ammatti- ja erikoisammattitutkinnot		1.1.-31.12.2018 ³ * 14,3 % * 14,4 %		
	* peruskoulutus * nuorten peruskoulutus * aikuisten peruskoulutus * oppisopimuskoulutus	* < 8 % * < 12 % * < 8 %		* 6,1 % * 9,9 % * 8,3 %	* 9,0 % * 14,7 % * 7,6 %
	Koulutuksen läpäisy, % *perustutkinnot *ammatti- ja erikoisammattitutkinnot		1.1.-31.12.2018 ⁴ * 89,1 % * 69,0 %		
	* nuorten peruskoulutus * oppisopimuskoulutus	* 65 % * 85 %		* 70,6 % * 68,1 %	* 61,7 % * 83,6 %
	Suoritettututkinnot	740	893 ⁵	297	319
Työllistyminen, % ⁶ *perustutkinnot, ammattitutkinnot, erikoisammattitutkinnot			1.7.-31.12.2018 ⁷ * 52,9 %		
	* nuorten peruskoulutus * oppisopimuskoulutus	* 50 % * 70 %	1.1.-30.6.2018 ⁸ * 39,3 % * 61,3 %	* 40,7 % * 85,3 %	* 39,6 % * 80,9 %
Uusiutumisen edellyttämä taloudellinen tulos	Vuosikate, €	443 500 €	-43 399 €	1 176 578 €	2 076 713 €
	Vuosikate, %	2,7 %	-0,3 %	6,7 %	10,8 %

³ Keskeyttäneiden määrä suhteessa keskimääräiseen opiskelijamäärään. Lukuihin sisältyy toiseen koulutukseen siirtyneet.

⁴ Tutkinnon tavoiteajassa (valmistumispäivä ≤ arvioitu valmistumispäivä) suorittaneiden osuus valmistuneista.

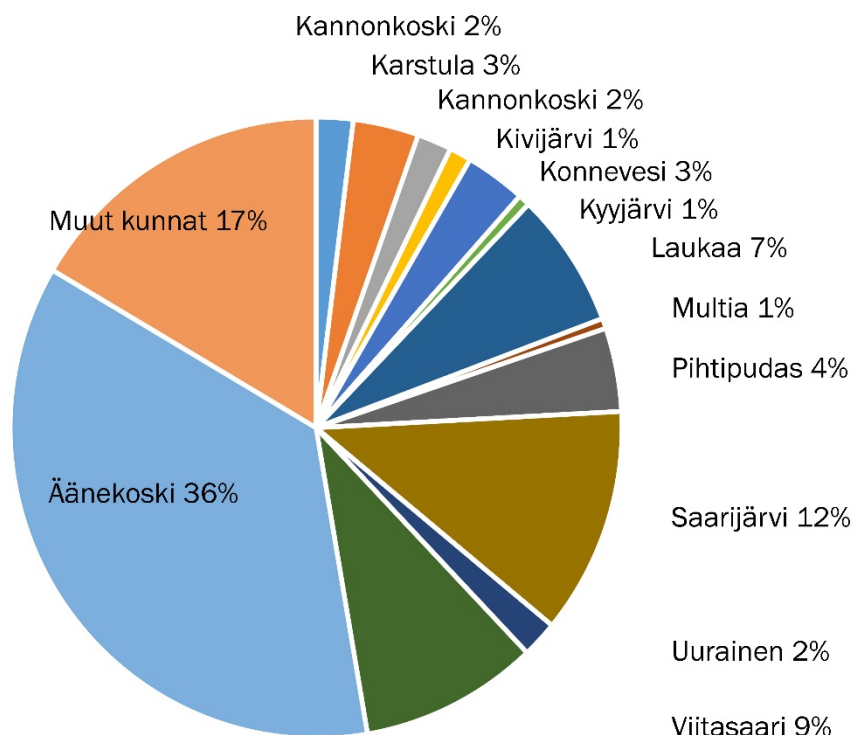
⁵ Suoritettut perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnot ja osatutkinnot mukaan lukien laajennettu oppisopimustehtävä. Luku ei sisällä muiden koulutuksen järjestäjien hankkimaa koulutusta.

⁶ Kuntayhtymän syksyllä 2018 Mikko Kesä Oy:llä teettämän selvityksen perusteella 1.1.-31.8.2018 aikana valmistuneista kyselyyn vastanneista 71%:lla oli työpaikka.

⁷ OPH:n amispalautekysely, ARVO-järjestelmä

⁸ INKA-koulutuksen arviointijärjestelmä

Perustutkintoa suorittavat opiskelijat kotikunnittain vuonna 2018

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Kuntayhtymän toimintatuotot olivat vuonna 2018 noin 16,4 milj. euroa. Ylitystä talousarvioon nähden oli noin 0,1 milj. euroa eli käytännössä talousarviotaso saavutettiin.

Toimintakulut olivat noin 16,8 milj. euroa. Kulut ylittivät talousarvion noin 0,4 miljoonalla eurolla. Henkilöstökulut muodostivat suurimman kuluerän noin 11,4 milj. euron suuruisena, mikä käytännössä vastaa talousarvioon kirjattua. Toimintakulujen ylitys selittyikin palvelujen ostoilla sekä aineiden ja tarvikkeiden hankinnoilla.

Kuntayhtymän rahoitustuotot vuodelta 2018 olivat 0,36 milj. euroa. Ylitystä talousarvioon nähden oli noin 54.000 euroa. Poistojen määrä tilinpäätöksessä oli talousarvion mukainen eli hieman yli 1,5 milj. euroa.

Tilikauden tulos ennen tilinpäätöseriä oli noin -1,6 miljoonaa euroa. Talousarvioon kirjattu alijäämäennuste oli noin -1,1 milj. euroa, joten tulos ennakoitua noin -0,5 milj. huonompi.

Investointiosan toteutuminen

Kuntayhtymän brutto investointimenot olivat 1,0 milj. euroa. Talousarvioon varattuja menoja alitettiin 0,5 milj. eurolla. Yksityiskohtainen toteutumisvertailu investointiosasta on sivulla 47.

Rahoituslaskelman toteutuminen

Tilinpäätöksessä rahoituslaskelman tulo-rahoitus muodostui 43 000 euroa alijäämäiseksi. Alitus talousarvioon nähden oli -0,4 milj. euroa. Investointikulut olivat noin 1,0 milj. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta oli -0,8 milj. euroa. Rahoituksen rahavirran muutoksen jälkeen rahavarojen muutokseksi jäi noin -0,3 milj. euroa. Rahoituslaskelma on sivulla 55.

Tuloslaskelman toteutumisvertailu 2018

	TA 2018	TP 2018	Toteutuma-%
Toimintatuotot			
Myyntituotot			
Liiketoiminnan myyntituotot	1 200 400	970 495	80,8
Valtionosuusrahoitus	14 500 000	14 445 212	99,6
Myyntituotot yht.	15 700 400	15 415 707	98,2
Maksutuotot			
Muut palvelumaksut	80 000	56 064	70,1
Maksutuotot yht.	80 000	56 064	70,1
Tuet ja avustukset	250 000	508 069	203,2
Vuokratuotot	227 000	169 212	74,5
Muut tuotot	29 800	213 459	716,3
Toimintatuotot yht.	16 287 200	16 362 512	100,5
Toimintakulut/menot			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-9 086 770	-9 234 348	101,6
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-1 982 020	-1 887 251	95,2
Muut henkilösivukulut	-322 590	-313 582	97,2
Henkilösivukulut yht.	-2 304 610	-2 200 832	95,5
Henkilöstökorvaukset		52 991	-100,0
Henkilöstökulut yht.	-11 391 380	-11 382 190	99,9
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot	-445 100	-446 411	100,3
Muiden palvelujen ostot	-2 096 780	-2 425 438	115,7
Palvelujen ostot yht.	-2 541 880	-2 871 850	113,0

	TA 2018	TP 2018	Toteutuma-%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-1 996 240	-2 210 395	110,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yht.	-1 996 240	-2 210 395	110,7
Avustukset	-7 000	-26 346	376,4
Vuokrat	-30 700	-79 825	260,0
Muut kulut	-185 500	-198 514	107,0
Toimintakulut/menot yht.	-16 152 700	-16 769 119	103,8
Toimintakate	134 500	-406 606	-302,3
Rahoitustuotot ja kulut			
Korkotuotot	300 000	347 109	115,7
Muut rahoitustuotot	16 000	18 862	117,9
Korkokulut			
Muut rahoituskulut	-7 000	-2 764	39,5
Rahoitustuotot ja kulut	309 000	363 207	117,5
Vuosikate	443 500	-43 399	-9,8
Poistot ja arvonalennukset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 575 050	-1 538 280	97,7
Tilikauden tulos	-1 131 550	-1 581 679	139,8
Poistoeron lisäys/ Vähennys	93 000	93 392	100,4
Varausten lisäys/ Vähennys	50 000	78 066	156,1
Tilikauden yli/alijäämä	-988 550	-1 410 221	142,7

Investoinnit 2018

		Talousarvio 2018	Lisätalous- arvio 2018	Tilinpäätös 2018	Poikkeama -alitus + ylitys
Yhteiset hankinnat	Menot	-120 000			-120 000
	Tulot				
	Netto	-120 000			-120 000
Atk-tukipalvelut	Menot			-34 776	34 776
	Tulot				
	Netto			-34 776	34 776
Hallintopalvelut	Menot			-5 205	5 205
	Tulot				
	Netto			-5 205	5 205
Äänekoski Piilola	Menot	-598 000	-70 000	-630 198	-37 802
	Tulot				
	Netto	-598 000	-70 000	-630 198	-37 802
Viitasaari	Menot	-61 500			-61 500
	Tulot				
	Netto	-61 500			-61 500
Äänekoski Opinahjo	Menot	-18 000	-20 000	-33 403	-4 597
	Tulot				
	Netto	-18 000	-20 000	-33 403	-4 597
Saarijärvi	Menot	-209 500	-328 000	-261 963	-275 537
	Tulot			209 325	-209 325
	Netto	-209 500	-328 000	-52 638	-484 862
Työelämä- ja yrityspalvelut	Menot	-39 000		-30 948	-8 052
	Tulot				
	Netto	-39 000		-30 948	-8 052
Yhteensä	Menot	-1 046 000	-418 000	-996 492	-467 508
	Tulot	0	0	209 325	-209 325
	Netto	-1 046 000	-418 000	-787 167	-676 833

Keskeiset opiskelijatunnusluvut tulosityksiköittäin

	Piilola	Viitasaari	Opinahjo	Saarijärvi	Työelämä- ja yrityspalvelut	Yhteensä
Suoritetut koko tutkinnot	180	48	181	123	203	735
Perustutkinnot	180	48	181	123		532
Ammattitutkinnot					142	142
Erikoisammattitutkinnot					2	2
Perustutkinnot laajennettu					9	9
Ammattitutkinnot laajennettu					21	21
Erikoisammattitutkinnot laajennettu					29	29
Suoritetut osatutkinnot/ tutkinnon osat (myös eronneiden suoritukset)	40	1	41	15	61	158
Perustutkinnot	40	1	41	15		97
Ammattitutkinnot					32	32
Erikoisammattitutkinnot					29	29
Perustutkinnot (lukuunottamatta laajennettu oppisopimustehtävä)						
Aloittaneet	277	59	240	120		696
Opiskelijamäärä (k.a. seurantapäivät)	527,3	155,9	387,4	218,6		1289,2
Eronneet	68	27	50	39		184
Eroamis-%	12,9	17,3	12,9	17,8		14,3
Tutkinnon tavoiteajassa suorittaneet	158	38	161	117		474
Peruskoulutuksen opetustunnit						
Opetustunnit yhteensä	38898	14400	21646	16724		91668
Opetustunnit/ opiskelija	73,8	92,4	55,9	76,5		71,1
VALMA						
Aloittaneet			24			24
Opiskelijamäärä (k.a. seurantapäivät)			14,7			14,7
Eronneet			19			19
Valmistuneet			6			6
Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot (lukuunottamatta laajennettu oppisopimustehtävä)						
Aloittaneet					261	261
Opiskelijamäärä (k.a. seurantapäivät)					278,3	278,3
Eronneet					40	40
Eroamis-%					14,4	14,4
Tutkinnon tavoiteajassa suorittaneet					100	100

Edustukset 2018

AMMATTIOSAAMISEN KEHITTÄMISYHDISTYS AMKE RY

kuntayhtymän edustaja

Jouni Kurkela, kuntayhtymän johtaja

SUOMEN AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KULTTUURI- JA URHEILULIITTO SAKU RY

jäsen

Olli Jämsén, hallituksen varapuheenjohtaja
Sinikka Rautiainen, hallituksen jäsen

SUOMEN KUNTALIITON AMMATILLISEN KOULUTUKSEN AREENA

kuntayhtymän edustaja

Jouni Kurkela, kuntayhtymän johtaja

JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULU OY

kuntayhtymän edustaja yhtiökokouksiin

Kari-Pekka Pakkala, talousjohtaja

hallituksen jäsen

Jouni Kurkela, kuntayhtymän johtaja

POKE koulutus Oy

kuntayhtymän edustaja yhtiökokouksiin

Kari-Pekka Pakkala, talousjohtaja

Tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja tilinpäätöksen liitetiedot

Kuntayhtymän tuloslaskelma				
	1.1. - 31.12.2018		1.1. - 31.12.2017	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	15 415 706,78		16 313 462,45	
Maksutuotot	56 064,32		118 477,94	
Tuet ja avustukset	508 069,41		654 295,55	
Vuokratuotot	169 212,19		266 281,34	
Muut tuotot	213 459,47	16 362 512,17	112 420,46	17 464 937,74
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	9 181 357,48		9 216 742,65	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	1 887 250,60		1 950 641,25	
Muut henkilösivukulut	313 581,84		375 954,57	
Palvelujen ostot	2 871 849,67		2 797 907,98	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 210 394,66		2 182 039,10	
Avustukset	26 345,99		9 467,26	
Vuokrat	79 824,54		58 988,14	
Muut kulut	198 513,75	16 769 118,53	256 532,53	16 848 273,48
Toimintakate		-406 606,36		616 664,26
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	347 109,34		491 481,12	
Muut rahoitustuotot	18 862,23		80 327,76	
Muut rahoituskulut	-2 764,41	363 207,16	-11 894,84	559 914,04
Vuosikate		-43 399,20		1 176 578,30
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	1 538 280,04		1 423 558,14	
Arvonalentumiset	0,00	1 538 280,04	0,00	1 423 558,14
Tilikauden tulos		-1 581 679,24		-246 979,84

Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	93 392,43		93 392,43	
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)	78 065,61		25 596,46	
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)	0,00	171 458,04	0,00	118 988,89
Tilikauden Yli-/alijäämä		-1 410 221,20		-127 990,95

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut				
	1.1.-31.12.2018		1.1.-31.12.2017	
Toimintatuotot	16 365 039		17 471 251	
Toimintakulut	-16 773 981		-16 851 458	
Toimintakate	-408 942		619 793	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	350 283		493 320	
Muut rahoitustuotot	15 691		78 489	
Korkokulut	-2 764	363 210	-12 533	559 276
Vuosikate	-45 733		1 179 069	
Poistot ja arvonalentumiset	-1 538 280		-1 423 558	
Tilikauden tulos	-1 584 013		-244 489	
Tilinpäätössiirrot	0		0	
Verot	0		0	
Tilikauden ylijäämä	-1 584 013		-244 489	
Konsernituloslaskelma - Tunnusluvut				
Toimintakate %	-2		4	
Toimintatuotot/Toimintakulut %	98		104	
Vuosikate/poistot %	-3		83	

Kuntayhtymän tase				
	1.1. - 31.12.2018		1.1. - 31.12.2017	
Vastaavaa				
Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	68 279,70	68 279,70	53 614,29	53 614,29
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	390 219,62		342 144,94	
Rakennukset	14 451 653,01		15 248 420,89	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 263,30		8 386,95	
Koneet ja kalusto	1 543 018,97		1 325 563,01	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	131 279,55	16 519 434,45	360 696,94	17 285 212,73
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	127 705,50	127 705,50	127 705,50	127 705,50
Pysyvät vastaavat		16 715 419,65		17 466 532,52
Vaihtuvat vastaavat				
Vaihto-omaisuus				
Keskeneräiset tuotteet	340 991,34	340 991,34	115 613,39	115 613,39
Pitkäaikaiset saamiset				
Muut saamiset				
Valtionosuussaatava		0,00	115 815,00	115 815,00
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	264 228,47		461 707,59	
Muut saamiset	325 777,01	590 005,48	261 846,87	723 554,46
Rahoitusarvopaperit				
Sijoitukset rahamarkkina-instrumentteihin	4 250 000,00		3 950 000,00	
Joukkovelkakirjalainasaamiset	5 118 000,00	9 368 000,00	5 670 850,00	9 620 850,00
Rahat ja pankkisaamiset				
Rahat ja pankkisaamiset	2 055 322,23	2 055 322,23	2 099 179,80	2 099 179,80
Vaihtuvat vastaavat		12 354 319,05		12 675 012,65
Vastaavaa yhteensä		29 069 738,70		30 141 545,17

Vastattavaa				
Oma pääoma				
Peruspääoma	3 543 576,04		3 543 576,04	
Arvonkorotusrahasto	2 579 999,48		2 579 999,48	
Muut omat rahastot	438 004,30		511 268,56	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	20 517 377,09		20 645 368,04	
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 410 221,20	25 668 735,71	-127 990,95	27 152 221,17
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset				
Kertynyt poistoero	630 595,93		723 988,36	
Vapaaehtoiset varaukset	128 268,03	758 863,96	206 333,64	930 322,00
Vieras pääoma				
Lyhytaikainen				
Saadut ennakot	312 749,83		128 551,93	
Ostovelat	661 272,37		466 811,53	
Muut velat	223 337,78		196 509,64	
Siirtovelat	1 444 779,05	2 642 139,03	1 267 128,90	2 059 002,00
Vastattavaa yhteensä		29 069 738,70		30 141 545,17

Konsernitase ja sen tunnusluvut		
	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat	16 612 920	17 364 033
Aineettomat hyödykkeet	68 280	53 614
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	390 220	342 145
Rakennukset	14 451 653	15 248 421
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 263	8 387
Koneet ja kalusto	1 543 019	1 325 563
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	131 280	360 697
Sijoitukset	25 206	25 206
Vaihtuvat vastaavat	12 460 729	12 780 792
Vaihto-omaisuus	340 991	115 613
Pitkäaikaiset saamiset	0	115 815
Lyhytaikaiset saamiset	568 842	584 260
Rahoitusarvopaperit	9 368 000	9 620 850
Rahat ja pankkisaamiset	2 182 896	2 344 254
Vastaavaa yhteensä	29 073 649	30 144 824
Vastattavaa		
Oma pääoma	26 427 756	28 085 033
Peruspääoma	3 543 576	3 543 576
Arvonkorotusrahasto	2 579 999	2 579 999
Muut omat rahastot	438 004	511 269
Edellisten tilikausien ylijäämä	21 450 189	21 694 678
Tilikauden alijäämä	-1 584 013	-244 489
Vieras pääoma	2 645 893	2 059 791
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 645 893	2 059 791
Vastattavaa yhteensä	29 073 649	30 144 824

Konsernitaseen tunnusluvut		
Tunnusluvut	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Omavaraisuusaste %	92	94
Suhteellinen velkaantuneisuus %	15	11
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	15	11
Lainakanta 31.12.	0	0

Kuntayhtymän rahoituslaskelma		
	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-43 399	1 176 578
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoitus	-43 399	1 176 578
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-996 492	-3 187 227
Rahoitusosuudet investointimenoihin	209 325	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-830 566	-2 010 649
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset	-73 264	272 310
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-225 378	109 458
Saamisten muutos	249 364	-254 531
Korottomien velkojen muutos	583 137	-773 867
Rahoituksen rahavirta	533 859	-646 630
Rahavarojen muutos	-296 708	-2 657 279
Rahavarat 31.12.	11 423 322	11 720 030
Rahavarat 1.1.	11 720 030	14 377 308

Konsernirahoituslaskelma		
	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Toiminnan rahavirta	-45 733	1 179 069
Vuosikate	-45 733	1 179 069
Tulorahoituksen korjauserät		
Investointien rahavirta	-787 167	-3 087 227
Investointimenot	-787 167	-3 087 227
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-832 900	-1 908 158
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset	-73 264	272 310
Oman pääoman muutokset	-73 264	272 310
Muut maksuvalmiuden muutokset	491 957	-778 856
Vaihto-omaisuuden muutos	-225 378	109 458
Saamisten muutos	287 465	-323 580
Korottomien velkojen muutos	429 869	-564 734
Rahoituksen rahavirta	418 692	-506 546
Rahavarojen muutos	-414 208	-2 414 704
Rahavarat 31.12.	11 550 896	11 965 103
Rahavarat 1.1.	11 965 104	14 379 808
Tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus %	-6	37
Kassan riittävyys, pv	45	43

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet: tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaan.

Pysyvien vastaavien arvostusperiaatteet

- Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla.
- Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.
- Pysyvien vastaavien arvonnkorotusperiaatteet:
  - maa- ja vesialueisiin kohdistuu 154 588,70 euron arvonnkorotus.
  - rakennuksiin kohdistuu 2 396 162,78 euron arvonnkorotus.
  - arvonnkorotukset on kirjattu arvotuseriin taseen vastattaviin.

Pysyvien vastaavien sijoitukset

- Pysyvien vastaavien sijoitukset merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

- Vaihto-omaisuus merkitty taseeseen hankintameno määrällisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

- Rahoitusarvopapereiden, rahojen ja pankkisaamisten arvostusperiaatteet: edellä mainitut erät on merkitty taseeseen nimellisarvoonsa.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

- Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet:
  - Konsernitilinpäätöksen laajuus: konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kuntayhtymän sataprosenttisesti omistama tytäryhtiö, POKE koulutus Oy.
  - Sisäiset liiketapahtumat: konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot konserni				
Tulosalueet	2 018		2017	
Yleishallinto				
Valtionosuusrahoitus				
Muut toimintatuotot			13 672	
Saadut tuet ja avustukset	41 759	41 759	18 230	31 902
Hallintopalvelut				
Valtionosuusrahoitus				
Muut toimintatuotot	4 467		7 031	
Saadut tuet ja avustukset	1 605	6 072	3 519	10 550
Äänekoski Piilola				
Valtionosuusrahoitus			3 715 968	
Muut toimintatuotot	184 346		270 854	
Saadut tuet ja avustukset	8 095	192 441	12 650	3 999 472
Viitasaari				
Valtionosuusrahoitus			1 814 736	
Muut toimintatuotot	43 829		48 763	
Saadut tuet ja avustukset	2 566	46 395	3 963	1 867 462
Äänekoski Opinahjo				
Valtionosuusrahoitus			2 927 220	
Muut toimintatuotot	136 021		167 513	
Saadut tuet ja avustukset	9 159	145 180	28 552	3 123 285
Saarijärvi				
Valtionosuusrahoitus			2 628 732	
Muut toimintatuotot	728 718		791 124	
Saadut tuet ja avustukset	251 256	979 974	246 846	3 666 702
Työelämä- ja yrityspalvelut				
Valtionosuusrahoitus			3 252 638	
Muut toimintatuotot	171 300		690 830	
Saadut tuet ja avustukset	15 563	186 863	163 730	4 107 198
Vakinaisen koulutuksen myyntituotot				
Valtionosuusrahoitus	14 445 212			
= lisäkoulutuksen valtionosuuden tasaus			129 008	
Saadut tuet ja avustukset		14 445 212		129 008

Yhteiset hankkeet				
Valtionosuusrahoitus				
Muut toimintatuotot	4		42	
Saadut tuet ja avustukset	178 067	178 071	176 807	176 849
Kuntayhtymän toimintatuotot yhteensä		16 221 967		17 112 428
Poke koulutus Oy				
Liikevaihto	143 072		358 824	
Konsernin toimintatuotot yhteensä		16 365 039		17 471 251

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet	
Poistoaika vuosina	
Aineettomat hyödykkeet	
* Aineettomat oikeudet (atk-ohjelmat)	2
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat	
* hallinto- ja laitosrakennukset	20
* tehdas- ja tuotantorakennukset	20
* talousrakennukset	10
* asuinrakennukset	30
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
* puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	10
Koneet ja kalusto	
* kuljetusvälineet	4
* liikkuvat työkonet	5
* muut raskaat koneet	10
* muut kevyet koneet	5
* atk-laitteet	3
* muut laitteet ja kalusteet	3
Sijoitukset	
* osakkeet ja osuudet	ei poistoa

Käyttöomaisuuden poistot on laskettu laaditun poistosuunnitelman mukaisesti tasapoistoina käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Alle 5.000 euron käyttöomaisuushankinnat kirjataan vuosikuluksi.

Poistojen ja poistonalaisten investointien suhde vuosina 2017-2021						
	toteutuma	toteutuma	talousarvio	talous-	talous-	keski-
	2017	2018	2019	suunnitelma	suunnitelma	määräinen
	2017	2018	2019	2020	2021	2017-2021
Keski- määräiset suunni- telman mukaiset poistot	1 424	1 538	1 623	1 600	1 600	1 557
Keski- määräinen poiston- alaisten investoin- tien omahankin- tameno	3 187	996	1 524	1 650	1 550	1 781
ero (teur)	-1 763	542	99	-50	50	-224
ero (%)	-55	54	6	-3	3	-13

Selvitys poikkeaman syistä:

Seurantajakson 2017 rakennusinvestoinnit on ollut poikkeuksellisen suuri ja vastikkeetta saatujen rakennusten osalta ei ole voitu kirjata suunnitelman mukaisia poistoja. Seurantajakson 2018-2021 rakennusinvestointisuunnitelmat ovat poikkeuksellisen pienet, ja poistopohja vähenee suhteessa vähemmän suunnitelmapoistojen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Pysyvät vastaavat											
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet											
	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet									
	Aineettomat oikeudet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset						Kilteät rakenteet ja laitteet		
	Tietokone-ohjelmistot	Maa- ja vesialueet	Muut rakennukset	Hallinto- ja laitosrakennukset	Tehdas- ja tuotantorakennukset	Taloussrakennukset	Rakennusten arvonorotukset	Rakennukset yhteensä	Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	Kilteät koneet ja laitteet	Kilteät rakenteet ja laitteet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2018	53 614,29	187 556,24	182 663,32	12 614 872,04	25 929,24	28 793,51		12 852 258,11	7 179,38	1 207,57	8 386,95
Lisäykset	87 808,95	48 074,68		102 240,37				102 240,37			0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella								0,00			0,00
Vähennykset								0,00			0,00
Siirrot erien välillä								0,00			
Tilikauden poistot	73 143,54		12 676,08	879 271,37	4 382,28	2 678,52		899 008,25	3 916,08	1 207,57	5 123,65
Poistamaton hankintameno 31.12.2018	68 279,70	235 630,92	169 987,24	11 837 841,04	21 546,96	26 114,99	0,00	12 055 490,23	3 263,30	0,00	3 263,30
Arvonkorotukset/-alennukset	0,00	154 588,70	0,00	0,00	0,00	0,00	2 396 162,78	2 396 162,78	0,00	0,00	0,00
Muutokset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	68 279,70	390 219,62	169 987,24	11 837 841,04	21 546,96	26 114,99	2 396 162,78	14 451 653,01	3 263,30	0,00	3 263,30

Pysyvät vastaavat							
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet							
	Aineelliset hyödykkeet						
	Koneet ja kalusto						
	Koneet ja laitteet	Kuljetusvälineet	Liikkuvat työkoneet	Muut kevyet koneet	Atk-laitteet	Muut laitteet ja kalusteet	Koneet ja kalusto yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2018	382 496,88	164 487,01	479 335,36	8 096,14	183 620,19	107 527,43	1 325 563,01
Lisäykset	501 834,81	214 882,75			151 082,73	119 984,90	987 785,19
Rahoitusosuudet tilikaudella	209 324,63						209 324,63
Vähennykset							0,00
Siirrot erien välillä							0,00
Tilikauden poistot	171 701,71	98 510,21	98 565,95	3 736,56	115 199,12	73 291,05	561 004,60
Poistamaton hankintameno 31.12.2018	503 305,35	280 859,55	380 769,41	4 359,58	219 503,80	154 221,28	1 543 018,97
Arvonkorotukset/-alennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muutokset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	503 305,35	280 859,55	380 769,41	4 359,58	219 503,80	154 221,28	1 543 018,97

Sijoitukset					
Konserni ja kuntayhtymä					
	Osakkeet ja osuudet tytäryhteisössä	Kunta- yhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	100 000			27 706	127 706
Lisäykset					0
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.2018	100 000			27 706	127 706
Arvonkorotukset/ -alennukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	100 000			27 706	127 706

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Omistusosuus
Tytäryhteisöt		
POKE koulutus Oy	Äänekoski	100 %

Pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset saamiset				
	Konserni		Kuntayhtymä	
	2018	2017	2018	2017
Pitkäaikaiset saamiset	Euroa	Euroa	Euroa	Euroa
Valtionosuussaatavat	0	115 815	0	115 815
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	0	115 815	0	115 815
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	238 839	255 678	212 117	253 364
Myyntisaamiset yhteensä	238 839	255 678	212 117	253 364
Siirtosaamiset				
Hankesaamiset valtiolta	134 471	164 178	134 471	164 177
Arvonlisävero-saatavat	111 646	135 475	107 421	68 779
Muut saamiset	83 885	28 931	83 885	28 891
Siirtosaamiset yhteensä	330 003	328 583	325 777	261 847
Saamiset yhteensä	568 842	700 076	537 894	631 026

Rahoitusarvopaperit		
Konserni ja Kuntayhtymä	2018	2017
Muut sijoitukset	Euroa	Euroa
Op tuotto-osuus, oman pääomaehtoinen sijoitus	2 750 000	2 750 000
Op-High Yield A-Osuudet, hankinta-arvo	200 000	200 000
Op-Vuokratuotto B-Osuudet, hankinta-arvo	500 000	500 000
Op-Yrityslaina A-Osuudet, hankinta-arvo	500 000	500 000
JPM Europe Dynamic Small Cap A	100 000	
OP-Amerikka Kasvu A	100 000	
OP-Suomi A	100 000	
Muut sijoitukset yhteensä	4 250 000	3 950 000
Suomalaiset Arvopaperit		
JVK-lainat	3 618 000	4 170 850
Ulkomaiset Arvopaperit		
JVK-lainat	1 500 000	1 500 000
JVK-lainat yhteensä	5 118 000	5 670 850
Rahoitusarvopaperit yhteensä	9 368 000	9 620 850

Oma pääoma				
	Konserni		Kuntayhtymä	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	3 543 576,04	3 543 576,04	3 543 576,04	3 543 576,04
Peruspääoma 31.12.	3 543 576,04	3 543 576,04	3 543 576,04	3 543 576,04
Arvonkorotusrahasto 1.1.	2 579 999,48	2 577 499,48	2 579 999,48	2 577 499,48
Arvonkorotusten lisäykset tilikaudella	0,00	2 500,00		2 500,00
Arvonkorotusten vähennykset tilikaudella	0,00			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	2 579 999,48	2 579 999,48	2 579 999,48	2 579 999,48
Muut omat rahastot				
Stipendirahastot 1.1.	32 139,93	32 569,93	32 139,93	32 569,93
Lisäys stipendirahastoon	100,00		100,00	
Stipendirahaston lisäys				
Stipendirahaston vähennys	-300,00	-430,00	-300,00	-430,00
Stipendirahastot 31.12.	31 939,93	32 139,93	31 939,93	32 139,93
Eläkkeiden omavastuurahasto 1.1.	479 128,63	557 581,46	479 128,63	557 581,46
Eläkkeiden omavastuurahaston vähennys	-73 064,26	-78 452,83	-73 064,26	-78 452,83
Eläkkeiden omavastuurahasto 31.12.	406 064,37	479 128,63	406 064,37	479 128,63
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	21 450 188,71	21 694 678,40	20 517 377,09	20 645 368,04
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 584 012,87	-244 489,17	-1 410 221,20	-127 990,95
Oma pääoma yhteensä	26 427 755,66	28 085 033,31	25 668 735,71	27 152 221,17

Peruspääoman jakautuminen jäsenkuntien kesken		
Kunta	Peruspääoma	Osuus %
Kannonkoski	56 384,32	1,59 %
Karstula	148 939,71	4,20 %
Kinnula	101 775,47	2,87 %
Kivijärvi	70 569,05	1,99 %
Konnevesi	122 343,33	3,45 %
Kyyjärvi	19 504,01	0,55 %
Laukaa	228 374,22	6,44 %
Multia	31 915,65	0,90 %
Pihtipudas	254 970,60	7,20 %
Saarijärvi	544 693,80	15,37 %
Uurainen	52 128,90	1,47 %
Viitasaari	438 308,29	12,37 %
Äänekoski	1 473 668,69	41,59 %
Yhteensä	3 543 576,04	100,00 %

Siirtovelat				
	Konserni		Kuntayhtymä	
	2018	2017	2018	2017
Lomapalkkavelat	918 883	850 403	918 883	850 403
Oppisopimus/ Koulutus- korvaukset	187 030	98 240	187 030	98 240
Muut siirtovelat	338 866	319 125	338 866	318 486
Yhteensä	1 444 779	1 267 768	1 444 779	1 267 129

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Leasing-vuokrasopimukset				
	Konserni		Kuntayhtymä	
	2018	2017	2018	2017
Vuokravastuut				
Erääntyvät vuokravastuut:				
Kopiokoneet ja lisälaitteet	9 533	13 404	9 533	13 404
Canon Therefore informaatiojärjestelmä	24 492	33 334	24 492	33 334
Leasing-vastuut				
Erääntyvät leasing-vastuut:				
Henkilöauto Skoda Fabia Com, TSI 110 Ambition	6 115	9 431	6 115	9 431
Kuntarahoitus	43 276	0	43 276	0
Yhteensä	83 416	56 170	83 416	56 170

Voimassa olevat takaussitoumukset 31.12.2018			
Urakoitsija	Summa	Eräpäivä	Rakennus/saneerauskohde
KS Bitumikate Oy	4 610,00	6.2.2019	Piilola/C-rakennus, katto
Sähkö-Vertanen Oy	1 096,00	28.2.2019	Saarijärvi/sähkökeskus (Forestori)
Kiites Oy	1 166,00	2.3.2019	Piilola/E-rakennus
Liisalan Rakennus Oy	11 200,00	2.3.2019	Piilola/E-rakennus
Ilmastointipalvelu P. Savolainen Oy	2 125,00	2.3.2019	Piilola/E-rakennus
Vesikattoliike Mäkinen Oy	1 736,00	28.7.2019	Piilola/E-rakennus
Rakennus Kujala Oy	31 380,00	28.8.2019	Saarijärvi/Forestori
Ilmastointipalvelu P. Savolainen Oy	1 586,00	29.8.2019	Saarijärvi /Forestori
Kiites Oy	3 840,00	29.8.2019	Saarijärvi /Forestori
LVI-Urakoitsija Antti Sauranen Ky	3 891,34	29.8.2019	Saarijärvi /Forestori
LVI-Insinööritoimisto Pirttinen Oy	747,00	15.12.2019	Piilola/E-rakennus
Ilmastointipalvelu P. Savolainen Oy	1 147,29	15.12.2019	Piilola/E-rakennus
Sähkö-Vertanen Oy	1 749,00	15.12.2019	Piilola/E-rakennus

Arvonlisäveron palautusvastuu, kiinteistöinvestoinnit

Investointien valmistumisvuosi	Tarkistusvastuun päättymisvuosi	Hankintahinta euroa	Palautusvastuun määrä 2017 euroa	Palautusvastuun määrä 2018 euroa
2009	2018	736 636	17 679	
2010	2019	502 485	24 119	12 060
2011	2020	1 360 987	97 991	65 327
2012	2021	1 668 433	160 170	120 127
2013	2022	1 661 157	199 339	159 471
2014	2023	1 230 147	177 141	147 618
2015	2024	1 584 102	266 129	228 111
2016	2025	979 152	187 997	164 498
2017	2026	3 692 859	797 658	709 029
2018	2027	102 240		22 084
Arvonlisävero palautusvastuu yhteensä		13 518 197	1 928 223	1 628 324

Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakentamisen ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy palautusvastuu kiinteistöä myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamaan tarkoitukseen (ALV 120 pykälä).

Henkilöstökulut		
	2018	2017
Palkat ja palkkiot	9 234 348	9 285 629
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 887 251	1 950 641
Muut henkilösivukulut	313 582	375 955
Henkilöstökorvaukset ja muut		
korjauseurat	52 991	68 887
Yhteensä	11 382 190	11 543 338

Tilintarkastajan palkkiot		
	2018	2017
Tilintarkastuspalkkiot	12 122	11 837
Muut palkkiot	3 106	2 340
Yhteensä	15 228	14 177

Päätoimisen henkilöstön määrä 2017 ja 2018		
	2018	2017
Hallintopalvelut	18	16
Äänekoski Piilola	66	60
Viitasaari	21	21
Äänekoski Opinahjo	52,0	45,0
Saarijärvi	48	45
Työelämä- ja yrityspalvelut	13	36
Yhteensä	218	223

Tilikirjat ja tositelajit

Käytetyt kirjanpito kirjat

Päiväkirja
Pääkirja
Ostoreskontra
Myyntireskontra
Laskutus
Palkkakirjanpito
Käyttöomaisuuskirjanpito
Tuloslaskelma
Tase

Tositelajit

01	Pankkitositteet
02	Tilinpäätöstitteet
03	Sisäiset / Muistiotositteet
04	Kassatositteet Äänekoski Piilola
05	Kassatositteet Viitasaari
06	Kassatositteet Äänekoski Opinahjo
07	Kassatositteet Saarijärvi
20	Myyntilaskut Äänekoski Piilola ja Viitasaari
21	Myyntilaskut Työelämä- ja yrityspalvelut
22	Myyntilaskut Äänekoski Opinahjo
23	Myyntilaskut Saarijärvi
30	Myyntireskontran suoritukset
40	Palkat
50	Paperiset ostolaskut
56	Sähköiset ostolaskut
60	Poistot
100	Ostolaskujen suoritukset
LTT	Liitetietositteet paperimuodossa

Tositteet säilytetään paperiversiona, poikkeuksena tositelaji 56.
Kumulatiivinen pääkirja, ostolaskupäiväkirja ja suoritukset laskuttajille säilytetään sähköisessä muodossa (DVD-R).

Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastajan tasamerkintä

Äänekoski

Johannes Leppänen
hallituksen puheenjohtaja

Olli Jämsen
hallituksen varapuheenjohtaja

Juhani Halonen
hallituksen jäsen

Jussi Kananen
hallituksen jäsen

Anna Nieminen
hallituksen jäsen

Antti Puupponen
hallituksen jäsen

Sinikka Rautiainen
hallituksen jäsen

Kirsi Siekkinen
hallituksen jäsen

Marjatta Suomäki
hallituksen jäsen

Jouni Kurkela
kuntayhtymän johtaja

Kari-Pekka Pakkala
talousjohtaja

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Äänekoski ____ / ____ 2019

BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö

Lilja Koskelo
HT, JHT